

**Mutrikuko Udalaren Berreskuratze,
Eraldaketa eta Erresilientzia Plana
gauzatzean eskatzen diren iruzurraren,
interes-gatazkaren, finantzaketa
bikoitzaren eta estatu-laguntzen eta
ingurumenari egiten zaion kalte ez
esanguratsuaren baldintzak betetzeko
neurrien plana**

Aurkibidea

1. Sarrera	4
2. Arau esparrua	6
3. Planaren helburuak eta aplikazio-eremua	8
3.1. Helburuak	8
3.2. Aplikazio-eremua	8
3.2.1. Eremu objektiboa	8
3.2.2. Eremu subjektiboa	8
4. Baldintzen glosarioa	10
5. Iruzuraren aurkako Neurrien Planaren betekizunak BEEP funtsekin finantzatutako poriektuetan eta diagnostikoa	12
5.1. Gutxieneko eskakizunak	12
5.2. Aurrekariak eta diagnostikoa	12
6. Erakunde egitura	15
7. Iruzuraren eta ustelkeriaren aurkako tresnak eta prozesuak	16
7.1. Testuingurua	16
7.2. Prebentzio tresnak	17
7.3. Detekzio-tresnak	20
7.4. Zuzenketa- eta jazarpen-prozesuak	22
8. Interes-gatazkak sahiesteko tresnak eta prozesuak	23
8.1. Testuingurua	23
8.2. Prebentzio- eta detekzio-tresnak	24
8.3. Zuzenketa tresnak	27
9. Estatuaren laguntzak eta finantzaketa bikoitza sahiesteko tresnak eta prozesuak	28
9.1. Testuingurua	28
9.2. Prozesu eta tresnak	29
10. Ingurumenean eragin negativo nabarmenik ez dela sortzen bermatzeko tresnak eta prozesuak	29
10.1. Testuingurua	29
10.2. Ingurumenari kalte esanguratsurik eragiten ez zaiola bermatzeko prozesua (DNSH)	30
11. Planaren jarraipen, ebaluazio eta komunikazioa	30
12. Neurrien laburpen exekutiboa	32
13. ERANSKINAK	34
I. eranskina: Autoebaluazio- eta arrisku-testa	34
II. eranskina: Mutrikuko Udalaren adierazpen instituzionala, iruzurra prebenitzeari, hautemateari eta zuzentzeari buruzkoa	38
III. eranskina: Arriskuaren eragina eta probabilitatea ebaluatzeko eredia	40

IV. eranskina: Kode etikoa	40
V. eranskina: Adierazleen katalogoa (bandera gorriak).....	44
VI. A eranskina: HFP/1030/2021 Aginduaren interés-gatazkarik ezaren adierazpena (IGEA).....	51
VI. B eranskinak: HFP/55/2023 Aginduaren interés-gatazkarik ezaren adierazpena (IGEA).....	53
VII eranskina: Baliozko interés-gatazka prebenitzeko, detektatzeko eta kudeatzeko dokumentua	55
VIII. eranskina: Estatu-laguntzen araubidearen bateragarritasun-testa eta finantzaketa bikoitza sahiestea.....	58
IX. eranskina: Kalte esanguratsurik ez eragiteko printzipioaren autoebaluazioa-DNSH.....	60

1. Sarrera

Dokumentu honek Mutrikuko Udalaren Neurrien Plana jasotzen du, iruzurraren, interes-gatazkaren, finantzaketa bikoitzaren eta estatu-laguntzen eta ingurumenari egiten zaion kalte ez esanguratsuaren aurkako baldintzak indartu, osatu eta/edo egokitzeko, Berreskuratze eta Erresilientzia Mekanismoen (BEM) Europako funtsek finantzatutako jarduerak kudeatzen dituzten erakunde guztiei eskatzen zaien Europako eta Estatuko araudiaren eskakizunetara egokitzeko.

Erkidegoko araudiak ezartzen duen bezala, estatu kideek, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2021/241 Erregelamenduaren esparruan (Berreskuratze eta Erresilientzia Mekanismoa ezartzen duen 2021eko otsailaren 12ko EBko Erregelamendua) funtsen onuradun edo mailegatzaille diren aldetik, neurri egoki guztiak hartuko dituzte Batasunaren finantza-interesak babesteko eta Mekanismoak finantzatutako neurriei dagokienez funtsen erabilera Batasuneko eta nazioko Zuzenbide aplikagarriara egokitzen dela zaintzeko, bereziki iruzurraren, ustelkeriaren eta interes-gatazken prebentzioari, detekzioari eta zuzenketari dagokionez, bai eta kontrol-sistema eraginkor eta efiziente bat ezartzeko exigentzia ere, ordaindutako edo modu okerrean erabilitako zenbatekoak berreskuratzea ahalbidetuko duena. Era berean, printzipio horizontal gisa ezartzen da mekanismoak "ingurumenari kalte nabarmenik ez eragiteko" printzipioa errespetatzen duten neurriak baino ez dituela babestuko.

Hori oinarri hartuta, Ogasun eta Funtzio Publikoko Ministerioak irailaren 29ko HFP/1030/2021 Agindua onartu du. Agindu horren bidez, Berreskuratze, Eraldaketa eta Erresilientzia Plana kudeatzeko sistema eratzen da. Bertan, Europako Erkidegoko araudiak BEEP gauzatzeko ezarritako eskakizunak modu koordinatuan betetzen direla bermatzeko jarraibideak ezartzen dira. Jarraibide horien artean daude, alde batetik, iruzurra, ustelkeria eta interes-gatazkek prebenitzeko, hautemateko eta zuzentzeko mekanismoak indartzea, eta, bestetik, arriskua aztertzea ingurumenean eragin negatibo nabarmenak izan daitezkeenei dagokienez (Do No Significant Harm DNSH), eta hasierako ebaluazioari jarraipena egitea eta emaitzak egiaztatzea.

HFP/1030/2021 Aginduak 5. eta 6. artikuluetan garatzen ditu printzipio horiek:

- 5. artikulua xedatzen du Berreskuratze, Eraldaketa eta Erresilientzia Planean sartutako erreformak eta inbertsioak gauzatzeko neurrietako batek ere ez diela kalte esanguratsurik eragingo (DNSH) zehaztutako¹ sei ingurumen-helburuei.
- 6. artikulua honako hau adierazten du: "BEEParen neurrien betearazpenean

¹ Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2020/852 (EB) Erregelamendua, 2020ko ekainaren 18koak, inbertsio iraunkorrak errazteko esparru bat ezartzeari buruzkoak eta 2019/2088 (EB) Erregelamendua aldatzen duenak, honako helburu hauek zehazten ditu: a) Klima-aldaketa arintzea; b) klima-aldaketara egokitzea; c) erabilera iraunkorra eta ur-eta itsas-baliabideen babesa; d) ekonomia zirkularerako trantsizioa; e) kutsaduraren prebentzioa eta kontrola; f) biodibertsitatea eta ekosistemak babestea eta berreskuratzea

Financiado por
la Unión Europea
NextGenerationEU

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE ECONOMÍA, COMERCIO
Y EMPRESA

SECRETARÍA DE ESTADO
DE COMERCIO

Plan de
Recuperación,
Transformación
y Resiliencia

Mutrikuko Udala

parte hartzen duen erakunde erabakitzailerik edo betearazle orok iruzurraren aurkako neurrien plan bat izan beharko du, eta plan horrek bermatu eta deklaratu beharko du, dagokion jardun-eremuan, dagozkion funtsak aplikatu beharreko arauen arabera erabili direla, bereziki, iruzurraren, ustelkeriaren eta interes-gatazken prebentzioari, detekzioari eta zuzenketari dagokienez".

Horregatik, dagozkion funtsak aplikatu beharreko arauen arabera erabili direla indartzeko, bereziki iruzurra, ustelkeria eta interes-gatazkek prebenitu, antzeman, zuzendu eta zuzentzeari dagokionez, Mutrikuko Udalak Iruzurraren Aurkako Neurrien Plan bat onartu behar du BEEPen funtsekin finantzaturako proiektuetan, Europar Batasunak BEM funtsak jasotzeko ezarritako betebeharrak betetze aldera.

2. Arau esparrua

Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2021eko otsailaren 12ko 241/2021 (EB) Erregelamenduaren 22. artikulua eta, horren arabera, irailaren 29ko HPF/1030/2021 Aginduak Espainiari ezartzen diote, EBren finantza-interesak babesteari dagokionez eta Berreskuratze eta Erresilientzia Mekanismoaren (BEM) funtsen onuradun gisa, Berreskuratze, Eraldaketa eta Erresilientzia Planaren (BEEP) neurriak betearazten parte hartzen duen erakunde erabakitzaile edo betearazle orok «iruzurraren aurkako neurrien plana» izan behar duela. Plan horrek eta, ondorioa, plan honek, zehazki, honako helburu hauek ditu: batetik, bermatzea funtsak aplikatu beharreko arauen arabera erabiltzen direla, eta, bestetik, iruzurraren, ustelkeriaren eta interes-gatazken prebentzio, detekzio eta zuzenketa egokia dagoela.

Iruzurraren aurkako Plan honi aplikatu dakioken araudiaren artean, honako hau nabarmendu behar da:

1. Europako araudia

- **2017/1371 (EB) Zuzentaraua**, Europako Parlamentuarena eta Kontseiluarena, 2017ko uztailaren 5ekoa, zuzenbide penalaren bidez Batasunaren finantza-interesei eragiten dien iruzurraren aurkako borrokari buruzkoa (PIF Zuzentaraua). EBAO, 2017ko uztailaren 28koa, 198. zk.
- **2018/1046 (EB, Euratom) Erregelamendua**, Europako Parlamentuarena eta Kontseiluarena, 2018ko uztailaren 18koa, Batasunaren aurrekontu orokorrari aplikatu beharreko finantza-arauei buruzkoa (EBko Finantza Erregelamendua). EBAO, 2018ko uztailaren 30ekoa, 193. zk.
- **2019/1937 (EB) Zuzentaraua**, Europako Parlamentuarena eta Kontseiluarena, 2019ko urriaren 23koa, Batasunaren Zuzenbidearen arau-hausteei buruzko informazioa ematen duten pertsonak babesteari buruzkoa (Whistleblowing Zuzentaraua).
- **2021/241 (EB) Erregelamendua**, Europako Parlamentuarena eta Kontseiluarena, 2021eko otsailaren 12koa, Berreskuratze eta Erresilientzia Mekanismoa eta hura garatzen duten gainerako arauak ezartzen dituena.

2. Barne-araudia

- **36/2020 Errege Lege Dekretua**, abenduaren 30ekoa, Administrazio Publikoa modernizatzeko premiazko neurriak onartzen dituena aipatutako Berreskurapen, Eraldaketa eta Erresilientzia Plana gauzatzeko.
- **9/2017 Legea**, azaroaren 8koa, Sektore Publikoko Kontratuena (SPKL) 64).

- **2/2023 Legea**, otsailaren 20koa, arau-hausteei eta ustelkeriaren aurkako borrokari buruzko informazioa ematen duten pertsonak babesteari buruzkoa.
- **2021eko abenduaren 23ko**, Estatuko Kontratazio Publikoaren Aholku Batzordearen instrukzioa, Berreskurapen, Eraldaketa eta Erresilientzia Planetik datozen funtsekin finantzatzeko diren kontratuen espedienteetan eta baldintza-agirietan sartu beharreko alderdiei buruzkoa.
- **HFP/1030/2021 Agindua**, irailaren 29koa, Berreskuratze, Eraldaketa eta Erresilientzia Planaren kudeaketa-sistema taxutzen duena.
- **HFP/1031/2021 Agindua**, irailaren 29koa, Estatuko, Autonomia Erkidegoko eta Tokiko Sektore Publikoko Erakundeek eman beharreko informazioaren prozedura eta formatua ezartzen dituena, Berreskurapen, Eraldaketa eta Erresilientzia Planaren osagaien neurrien mugari eta helburuen betetze-mailaren jarraipena egiteko eta aurrekontuak eta kontabilitatea gauzatzeko.
- **HFP/55/2023 Agindua**, urtarrilaren 24koa, Berreskuratze, Eraldatzeko eta Erresilientziarako Plana gauzaten duten prozeduretan interes-gatazkaren arriskua sistematikoki aztertzeari buruzkoa.
- **ICT/99/2023 Agindua**, urtarrilaren 31koa, honako agindu hau aldatzen duena: ICT/949/2021 Agindua, irailaren 10ekoa, merkatuei, hirigune komertzialei, merkataritza ez-sedentarioari eta merkaturatzeko bide laburrei laguntzeko laguntza-lerroaren oinarri arautzaileak ezartzen dituena, eta 2021erako deialdia egiten duena, Berreskuratze, Eraldaketa eta Erresilientzia Planaren esparruan.

3. Iruzuraren aurkako Plana egiteko balio izan duten beste dokumentu batzuk:

- a) 1/2017 Komunikazioa, apirilaren 6koa, Iruzuraren Aurkako Koordinazio Zerbitzu Nazionalarena, Europar Batasuneko funtsen kontura guztiz edo partzialki finantzatzeko proiektu edo eragiketetan iruzurra edo irregulartasuna izan daitezkeen egitateen berri duten pertsonak jarduteko moduari buruzkoa.
<https://www.igae.pap.hacienda.gob.es/sitios/igae/eses/snca/Documents/ComunicacionSNCA06-04-2017Canaldindikatuak.pdf>
- b) Iruzurra, ustelkeria eta interes-gatazkak prebenitzeko, detektatzeko eta zuzentzeko mekanismoak indartzeko orientabideak, irailaren 29ko HFP/1030/2021 Aginduaren 6. artikuluan adierazitakoak (agindu horren bidez, Berreskurapen, Eraldaketa eta Erresilientzia Plana kudeatzeko sistema eratzen da).
https://www.fondoseuropeos.hacienda.gob.es/sitios/dgpmrr/es/Documents/Orientaciones%20plan%20antifraude%20PRTR_SGFE_MHFP_enero%202022.pdf

3. Planaren helburuak eta aplikazio-eremua

3.1. Helburuak

Planak lau helburu nagusiri erantzuten die, Mutrikuko Berreskuratze, Eraldaketa eta Erresilientzia Planaren esparruan garatutako azpi-proiektu eta jarduketekin lotuta:

- **Iruzurraren agerpena murriztea**, bai barnekoa bai kanpokoak, iruzur-arrisku nagusiei helduz eta iruzurraren aurkako zikloan funtsezkoak diren lau elementuak kontuan hartuz: prebentzioa, detekzioa, zuzenketa eta jazarpena.
- **Interes-gatazka saihestea**, parte hartzen duten eragile guztiak horren garrantziaz sentsibilizatzeko sistema bat ezarriz eta dagozkion prebentzio-, detekzio- eta zuzenketa-neurriak ezarriz.
- **Europako finantzaketa bikoitzik ez dagoela ziurtatzea**, estatu-laguntzei buruzko araudia aplikatzen dela bermatuz eta gehiegizko finantzaketa publikoa saihestuz, funtsen jatorria edozein dela ere.
- MRR funtsekin **ingurumenari kalte handirik eragiten ez dioten ekimenak** soilik babestea.

3.2. Aplikazio-eremua

3.2.1. Eremu objektiboa

Europako funtsen kudeaketan iruzurraren aurkako neurrien plan honen oinarritzko helburua da Mutrikuko Udalarari bermatzea kudeatu eta betearaziko dituen BEEParri dagozkion funtsak iruzurra, ustelkeria eta interes-gatazkek prebenitzeko, detektatzeko eta zuzentzeko aplikagarriak diren arauen arabera erabiltzen direla. Horretarako, erantzukizun, gardentasun, baliabideen optimizazio, betetze, osotasun eta helburuen arabeko kudeaketa printzipioak biltzen dituen antolaketa-eredu bat lortzera bideratutako estrategia bat dokumentatzen da, bai eta haren jarraipena eta kontrola ere.

3.2.2. Eremu subjektiboa

Iruzurraren aurkako Plan honetako neurriak diru publikoaren kudeaketan inplikaturik dauden Udal honetako pertsona guztiei aplikatuko zaizkie, eta, zehazki, BEEParri finantzaketa duten proiektuak diseinatzearekin, kudeatzearekin, lantzearekin edo gauzatzearekin nolabaiteko lotura duten guztiei. Testuinguru horretan, Plan hau nahitaez bete beharrekoa da:

- Udalean ordaindutako eginkizunak betetzen dituzten pertsona guztiak, bai eta Udaleko gobernu-organismoak osatzen dituztenentzat ere (aurrerantzean, "hartzailleak").
- Udalak espero du pertsona hartzaile guztiek, Udalean duten posizioa, titulua edo kargua edozein dela ere, adi egon behar dutela eta era proaktiboan

informatu behar dutela iruzur, ustelkeria edo interes-gatazka kasu bat izan daitekeen edozein jardura susmagarri.

- Udalak bere eginkizunak garatu eta gauzatzeko eta zerbitzu publikoak emateko, hirugarrenek esku hartu eta parte hartu behar dute, hala nola, erakunde, organismo eta instituzio publiko edo pribatuek, enpresa hornitzaile, kontratista, azpi-kontratista edo laguntzaileek (aurrerantzean, guztiak batera "hirugarrenak" deituko dira, eta banaka "hirugarrena").
- Hartzaileek, hirugarrenekin eta, bereziki, agintari eta erakunde publikoekin dituzten harremanetan, Plan honetan jasotako konpromisoekin eta iruzurra, ustelkeria eta interes-gatazka prebenitzeko nazioko eta nazioarteko xedapeneekin bat etorri jardungo dute.

Horretarako, erakundeko arlo bakoitzak arlo horretan dituen erantzukizunak identifikatzen dira, eta prozesuen eta arriskuen mapa bat ezartzen da, hartu beharreko prebentzio-neurriak identifikatuz.

4. Baldintzen glosarioa

Ondoren, dokumentuan erabiltzen diren baldintza teknikoak definitzen dira, bakoitzaren irismena behar bezala interpretatzen eta ulertzen dela ziurtatzeko:

- **Iruzurra:** deklarazioak edo dokumentu faltsuak, okerrak edo osatugabeak erabiltzearekin edo aurkeztearekin zerikusia duen edozein ekintza edo ez-egite; informazio bat komunikatzeko berariazko betebeharra ez betetzea; eta/edo funts horiek beste helburu batzuetarako desbideratzea.
- **Ustelkeria:** mehatxu bereziki larria Batasunaren finantza-interesentzat, askotan iruzurrezko jokabide bati ere lotuta egon baitaiteke. Adibidez, funtzionario publiko baten irizpidean edo balorazio diskrezionalean eragiteko eroskeria ordaintzean, eroskeria horiek onartzea, funtzionario publiko horren herrialdean edo dagokion nazioarteko erakundeetan aplikagarriak diren legezko edo erregelamenduzko xedapenak gorabehera.
- **Interes-gatazka:** finantza-eragileek eta gauzatzean eta kudeaketan parte hartzen duten gainerako pertsonak beren eginkizunak inpartzialki eta objektiboki betetzeko konpromisoa hartzen dutenean, familia-arrazoiengatik, afektibitate-arrazoiengatik, kidetasun politiko edo nazionalagatik, interes ekonomikoagatik edo interes pertsonaleko zuzeneko edo zeharkako beste edozein arrazoiengatik.
- **Irregularitasuna:** betearazpenean parte hartzen duen operadore ekonomiko baten egintza edo ez-egite baten ondorioz Batasuneko Zuzenbidea edo haren aplikazioari buruzko zuzenbide nazionala ez betetzea, baldin eta Batasunaren aurrekontuan eragin kaltegarria badu edo izan badezake justifikaziorik gabeko gastu-partida bat egozten zaionean.
- **Iruzurraren susmoa:** Kontseiluaren 1995eko uztailaren 26ko egintzan ezarritako Europako Erkidegoen finantza-interesak babesteari buruzko Hitzarmenaren 1. artikuluko 1. paragrafoko a) idatzi-zatiaren zentzuan nahita egindako portaera bat dagoela zehazteko, Estatuan prozedura administratibo edo judizial bat hastea dakarren irregularitasuna.
- **Ingurumenari kalte nabarmenik ez egitea:** ingurumen-helbururen bat nabarmen kaltetzen duten jarduera ekonomikoak ez babestea edo gauzatzea, 852/2020 EB Erregelamenduaren 17. artikulua ildotik.
- **Kontrola:** estatu kideek ezarritako kontrol-sistemen funtzioa kudeaketa eraginkorra eta finantzarioa egiten dela bermatzea da. Horretarako, hainbat instantziek eragiketen kontrolak eta auditoriak egingo dituzte, bai eta kalitatearen egiaztapenak eta jarraipen- eta kontrol-sistemen auditoretzak ere.
- **Egiaztapen-zerrenda edo check-list:** izapide jakin bat formalizatzeko beharrezko betekizunen eta dokumentazioaren zerrenda jasotzen duen dokumentua. Baldintza horiek egiaztatzeke eta aipatutako dokumentazioa jasotzeko arduradunak bete beharko du, eta sinaduraren eta dataren bidez jaso beharko da.
- **Bandera gorria:** alarma-seinalea/iruzur-arriskua egon daitekeela adierazten duen adierazlea.

- **Erakunde erabakitzailea:** BEEParen aurrekontu-zuzkidura duten ministerio-sailak. Horiei dagokie erreformen eta inbertsioen plangintza eta jarraipena egitea, bai eta erreforma eta inbertsio horien mugarriak eta helburuak betetzea ere.
- **Erakunde betearazlea:** proiektuak (ministerio-sailak eta Estatuko Administrazio Orokorreko erakundeak, EAO) edo azpi-proiektuak (ministerio-sailak, EAOko erakundeak, autonomia- eta toki-administrazioak eta sektore publikoko beste parte-hartzaile batzuk) gauzatzeaz arduratzen den erakundea, erakunde erabakitzailearen irizpide eta jarraibideen arabera.
- **Organo kudeatzailea:** erakunde betearazlearen eremuan, proiektuaren edo azpi-proiektuaren kudeaketa-txostena egiteko, sinatzeko eta izapidetzeko ardura duen organoa.
- **Agintaritza arduraduna:** Estatuko Administrazioaren Kontu-hartzaitza Nagusia; Europako araudiak Berreskuratze Tresnaren kontrol-agintaritzari esleitzen dizkion eginkizunak izango ditu.
- **Iruzuraren aurkako Koordinazio Zerbitzu Nazionala (SNCA):** Estatuko Administrazioaren Kontu-hartzaitza Nagusiaren organoetako bat da, irailaren 19ko 802/2014 Errege Dekretuaren 4. artikuluan 3. apartatuaren arabera. Dekretu horrek, besteak beste, Ogasun eta Herri Administrazio Ministerioaren oinarrizko egitura organikoa garatzen duen urtarrilaren 27ko 256/2012 Errege Dekretuaren 11. artikuluan idazketa aldatzen du. Bere funtzioak abuztuaren 3ko 682/2021 Errege Dekretuaren 19.5.h) artikuluan jasotzen dira. Errege Dekretu horren bidez, Ogasuneko eta Funtzio Publikoko Ministerioaren oinarrizko egitura organikoa garatzen da eta Ministerioetako Sailen Oinarrizko Egitura Organikoa ezartzen duen urtarrilaren 28ko 139/2020 Errege Dekretua aldatzen da. Horrez gain, azpi-zuzendaritza nagusiaren mailari dagozkio estrategia nazionalak sortzea eta abiaraztea zuzentzeko funtzioak eta Europar Batasunaren finantza-interesak babesteko beharrezkoak diren lege- eta administrazio-aldaketak sustatzea; sistema nazionalak Europar Batasuneko funtsak kudeatzeko izan ditzaketen hutsuneak identifikatzea; erakunde nazionalen eta OLAFen artean irregularitasunei eta iruzur-susmoei buruzko koordinazio- eta informazio-bideak ezartzea; eta iruzurraren aurkako prebentziorako eta borrokarako prestakuntza sustatzea.
- **Iruzuraren aurka Borrokatzeko Europako Bulegoa (OLAF):** Europar Batasuneko (EB) erakunde komunitarioek sortutako erakundea da, beren finantza-interesak babesteko. Erakunde horren erantzukizun nagusiak honako hauek dira: EBko funtsei eragiten dieten iruzurrari eta ustelkeriari buruzko ikerketa independenteak egitea, EBko zergadunen dirua Europar Batasuneko eta enplegua sor dezaketen proiektuetara bidera dadin zaintzeko; herritarrek Europako erakundeetan duten konfiantza indartzen laguntzea, EBko langileen edo EBko erakundeetako kideen hutsegite larriak ikertuz; eta EBn iruzurraren aurka borrokatzeko politika sendoa garatzea.

5. Iruzzurraren aurkako Neurrien Planaren betekizunak BEEP funtsekin finantzaturako proiektuetan eta diagnostikoa

5.1. Gutxieneko eskakizunak

Iruzzurraren Aurkako Neurrien Planak gutxieneko eskakizun hauek bete behar ditu:

- a) Erakunde erabakitzailearen edo betearazlearen onarpena, Agindu hau indarrean jarri eta **90 egun baino gutxiagoko epean**, edo, hala badagokio, BEEPa gauzaten parte hartu dela jakin eta gero.
- b) Iruzzurraren aurkako neurriak modu proportzionatuan egituratzea, «**iruzzurraren aurkako zikloa**» deritzonaren funtsezko lau elementuen inguruan: prebentzioa, detekzioa, zuzenketa eta jazarpena.
- c) Dagokion erakundeak Berreskuratze, Eraldaketa eta Erresilientzia Plana gauzatzeko funtsezko prozesuetan **iruzzurraren arriskua, inpaktua eta probabilitatea** ebaluatzea eta aldian behin, bi urtean behin edo urtean behin berrikustea, iruzur-arriskuaren arabera, eta, nolahi ere, iruzur-kasuren bat detektatu denean edo aldaketa esanguratsuak izan direnean prozeduretan edo pertsonaletan.
- d) Egoera zehazterara egokitutako **prebentzio-neurri** egokiak eta proportzionatuak definitzea, iruzzurraren hondar-arriskua maila onargarri batera murrizteko.
- e) Alerta-seinaleen araberako **detekzio-neurriak** aurreikustea eta horiek eraginkortasunez aplikatzeko prozedura definitzea.
- f) Iruzur-kasu susmagarri bat hautematen denean, **neurri zuzentzaile** egokiak definitzea, iruzur-susmoak jakinarazteko mekanismo argiekin.
- g) **Iruzur-kasu susmagarrien jarraipena egiteko** eta iruzurrez gastaturako EBren funtsak berreskuratzeko **prozesu egokiak** ezartzea.
- h) **Jarraipen-prozedurak** definitzea, benetako iruzurrarekin edo iruzur potentzialarekin lotutako prozesuak, prozedurak eta kontrolak berrikusteko, iruzur-arriskuaren ebaluazioaren berrikuspenari helarazten zaizkionak.
- i) Zehazki, **interes-gatazken prebentziari eta zuzenketari buruzko prozedurak** definitzea, EBko Finantza Erregelamenduaren 61. artikulua 1. eta 2. apartatuetan ezarritakoaren arabera. Zehazki, **BEEPa** betearazteko prozeduretan parte hartzen dutenek nahitaez sinatu beharko dute IGEA bat, hierarkian gorago dagoenari jakinarazi beharko zaio balizko interes-gatazkarik dagoela, eta horrek kasu bakoitzean dagokion erabakia hartu beharko du.

5.2. Aurrekariak eta diagnostikoa

Mutrikuko Udalak, iruzzurraren aurkako borrokan jarduerak gauzatzeko konpromisoan, autoebaluazio bat egin du, iruzur-arriskuaren hasierako diagnostikoa egitea ahalbidetzen duena. Autoebaluazio honen helburua izan da balizko arriskuak aztertzea eta metodologia komun baten arabera kuantifikatzea. Metodologia horren emaitzak Mutrikuko Udalaren abiapuntua islatzen du, Berreskuratze eta Erresilientzia Mekanismoak finantzaturako laguntzak kudeatzeko eskatzen den iruzzurraren aurkako politikari dagokionez. Horretarako, irailaren 29ko HFP/1030/2021 Aginduaren II. eranskinean ezarritako gomendioak jarraitu dira. Autoebaluazio horri dagokionez,

ondorio esanguratsuen da kontrolak daudela, arriskua arrazoizko parametroen barruan mantentzen dutenak. Hona hemen jokabide eta kontrol batzuk:

- Iruzuraren aurka borrokatzeko adierazpen instituzional bat egotea.
- Salaketan barneko kanal digital bat diseinatu eta garatzeko zerbitzuaren kontratazioa abian jartzea.
- Kudeaketa kontrolatzeko eta barne-auditoretzarako mekanismoak izatea, Mutrikuko Udalaren kudeaketa-prozeduren barruan ohiko moduan ezarrita.
- Hala badagokio, iruzurrak eragindako proiektu edo proiektu zatietarako zuzentzeko eta jazartzeko ohitura bat dago, BEEPak finantzatutako proiektuei aplikatzeko erreferentzia gisa balio duena.
- Ez dago Estatuko Laguntzei eta finantzaketa bikoitzari buruzko araudia ez betetzeko arrisku-aurrekaririk, eta aldeztatik BEEParen bidez finantzatutako proiektuei buruzko betetze-maila aztertu da.

Autoebaluazio horren ondorioak oso lagungarriak dira egungo egoera ezagutzeko eta iruzurraren eta ustelkeriaren aurkako neurri egokiak eta beharrezkoak ezartzeko.

Bestalde, HFP/1030/2021 Aginduak, irailaren 29koak, Berreskuratze, Eraldaketa eta Erresilientzia Planaren kudeaketa-sistema eratzten duenak, 2. artikuluan ezartzen ditu PRTRaren kudeaketa-printzipio espezifikoak.

Horretarako, zehazten du printzipio edo irizpide espezifikoak direla, nahitaez kontuan hartu beharrekoak BEEPeko osagaien plangintzan eta gauzatzean, eta, beraz, zeharkakoak direla Plan osoan, honako hauek:

- a) Mugarri eta helburu kontzeptua, bai eta jarraipena egiteko eta emaitza egiaztatzeko irizpideak ere.
- b) Etiketa berdea eta etiketatze digitala.
- c) Arriskuen analisia, ingurumenean izan daitezkeen inpaktu negatibo esanguratsuei dagokienez (do no significant harm, DNSH), eta hasierako ebaluazioaren gaineko emaitzen jarraipena eta egiaztapena.
- d) Ustelkeria eta interes-gatazkak prebenitzeko, detektatzeko eta zuzentzeko mekanismoak indartzea.
- e) Estatuaren laguntzen araubidearen bateragarritasuna eta finantzaketa bikoitzaren prebentzioa.
- f) Funtsen azken hartzailearen identifikazioa, dela laguntzen onuradun gisa, dela kontratu edo azpi-kontratista baten esleipendun gisa.
- g) Komunikazioa.

Ildo horretan, Aginduaren II. eranskinean hainbat galdetegi jasotzen dira, BEEParen gauzatzen duten organoek aplikatutako prozeduraren autoebaluazioa errazteko, ezarritako printzipioak behar bezala betetzeari dagokionez. Bereziki, II.B eranskinak galdetegi sorta bat jasotzen du, orientazio gisa, Aginduan jasotako hainbat alderdiri dagokienez dagoen arriskua neurtu ahal izateko.

Test horiek bi taldetan banatzen dira. Lehenengo B.1 testak Berreskuratze, Eraldaketa eta Erresilientzia Planaren funtsezko alderdiei buruzko informazioa jasotzen du; erantzun kualitatiboak baino ez ditu jasotzen. Bigarren test-taldean, B.2tik B.6ra, erantzun kuantifikagarriak daude. Bigarren taldeko emaitzak "Arriskuaren zenbatespena: balorazio-taula" izeneko amaierako taula batean bildu eta kontabilizatzen dira. Hauek dira bigarren taldea osatzen duten testak:

- B.2: Kudeaketa kontrolatzeko testa.
- B.3: Mugarriak eta helburuak testa.
- B.4: Ingurumen-kalteen testa.
- B.5. Interes-gatazkaren testa, iruzurraren eta ustelkeriaren prebentzioa.
- B.6. Estatu-laguntzen erregimenaren bateragarritasun-testa eta finantzaketa bikoitza saihestea.

I. eranskina: Autoebaluazio- eta arrisku-testa, BEEParen zeharkako printzipioen betetze-mailari buruz lortutako emaitzak jaso daitezke. Oro har, guztizko 100 puntutik 68,98 puntuko balorazioa lortu da, PRTRaren printzipioak ez betetzeko arrisku handizat hartuta.

Hala, gure ustez, test horiek egitea gaur egun dauden indargune eta ahulezia nagusien adierazgarri da, eta aukera ematen du abiapuntuko egoeraren autodiagnostiko hobea egiteko, BEEParen zeharkako printzipioak betetzeari dagokionez eta, zehazki, iruzurraren, ustelkeriaren eta interes-gatazkaren arloko betebeharrak betetzeari dagokionez. Era berean, plan hau osatzen duten neurriak hautatzeko aukera ematen du, hautemandako ahulezia eta indarguneekin bat etorritz. Ildo horretan, hautemandako arrisku gordinak, osotasun publikorako mehatxu direnak, indartu egin behar dira Plan honetan 4 bloketan banatzen diren neurri eta kontrolekin:

- Iruzuraren eta ustelkeriaren aurkakoak.
- Interes-gatazkari buruzkoak.
- Estatu-laguntzei eta finantzaketa bikoitzari buruzkoak.
- Ingurumenari kalte esanguratsurik eragiten ez zaiola bermatzeari buruzkoak.

6. Erakunde egitura

Plan hori behar bezala aplikatzen dela bermatzeko, Mutriku Udaleko Iruzuraren aurkako Batzordea sortu da, salaketak aztertu eta dagozkion neurriak proposatzeko.

Plana betetzen dela bermatzeko eta jarraipena egiteko organo hori honela dago osatuta:

- Udaleko idazkaria/kontu-hartzailea;
- Kontabilitateko teknikaria;
- Turismo-teknika;

Udalak beretzat gordetzen du organo hori noiz edo noiz Batzordeak interesgarritzat jotzen dituen pertsonak gonbidatzeko eskubidea..

Eginkizun hauek ditu, besteak beste:

- Arrisku-ebaluazioa egitea edo, hala badagokio, gainbegiratzea eta onartzea, eta arrisku-adierazleak identifikatzen parte hartzea.
- Iruzuraren aurkako neurrien plana onartzeko eta aldi-aldi eguneratzeko proposamena egitea egokiena den organoari.
- Adierazpen instituzionala osoko bilkuran aurkeztea eta webgunean argitaratzea.
- Udalaren barruan iruzurraren aurkako politika diseinatu, ezarri eta jakinaraztea, langileen artean adierazpen instituzionala, interes-gatazka eta iruzurra saihesteko prozedurak eta administrazio- eta lege-ondorioak, besteak beste, ezarriz eta komunikatuz.
- Langileen artean prozedura argi bat dagoela bermatzea, erakundearen barruan eta kanpoan iruzurra, ustelkeria, interes-gatazkak eta finantzaketa bikoitza gertatzeko arriskua duten kasuak jakinarazteko.
- Iruzuraren aurkako harremanetarako unitatea edo agintaritza izatea.
- Salaketen postontzia abian jartzea eta, hala badagokio, jasotako salaketak jaso eta aztertzea.
- Jakinarazten zaizkion arrisku bereziko eremuak, egoerak edo kasuak aztertzea eta ebaluatzea, eta arriskuak arintzeko kontrol-sistemetan aldaketak ezartzea.
- Zuzentzeko eta, hala badagokio, jazartzeko neurriak hartzea eta Batzordeak organo eskudunei jakinarazitako kasuen jarraipena egiteko prozedura abian jarri dela ziurtatzea.
- Iruzuraren aurkako Neurrien Planaren berrikuspenak onartzea, planaren xede-eremua handitzeak/eguneratzeak eragindakoak.

Prozedurei dagokienez, iruzurraren aurkako neurrien plana abian jartzeko ekintzak aurreikusten dira.

- Plana abian jartzeko urratsak:
 - Hasierako diagnostiko-ariketa. Ikus I. eranskina.

- Arriskuak autoebaluatzeko tresna/matrizea hautatzea.
 - Iruzuraren aurka borrokatzeko adierazpen instituzionala berrikustea eta II. eranskinean emandako ereduaren arabera egokitzea.
 - HFP/1030/2021 Aginduko eta HFP/55/2023 Aginduko IGEA ereduak ematea.
 - Jokabide-kodeen ereduak eta langileen printzipio etikoak.
 - Iruzuraren aurkako borrokan bandera gorriak identifikatzea.
 - Barneko salaketa-kanal bat gaitzea.
- Plana baliozkotu ondoren:
 - **Ohiko bilerak:** Urtero bilera bat egingo da, planean ezarritako gainerako tresnen autoebaluazioa eta berrikuspena egiteko, eta dagozkion aldaketak eta eguneratzeak egingo dira.
 - Autoebaluazio-ariketa: urtean behin, iruzur-arriskuaren autoebaluazio-ariketa egiteko saioak egiten dira. Ariketa horren bidez, arrisku espezifikoak berrikusiko dira, haien inpaktua eta gertatzeko probabilitatea neurtuz, eta ebaluatutako arrisku bakoitzerako dauden kontrolen eraginkortasuna baloratuko da. Lortutako emaitzaren arabera, emaitza optimoa bermatuko duten kontrol berriak proposatuko dira.
 - Bileraren akta: Batzordeko kide guztiek sinatuta, autoebaluazio-ariketa jasota uztea, autoebaluazioaren emaitza, hartutako neurriak eta konpromisoak eta lortutako beste akordio batzuk.
 - **Ezohiko bilerak:** Batzordeko edozein kidek ezohiko bilerak deitzeko aukera izango du, arau-hausteen susmoak, jasotako salaketak, neurri zuzentzaileen proposamen berriak, arau-aldaketak, tartean diren langileen aldaketak eta aldeko beste edozein egoera badaude.

7. Iruzuraren eta ustelkeriaren aurkako tresnak eta prozesuak

7.1. Testuingurua

Planak iruzur-arrisku nagusiei heltzen die, kontuan hartuta iruzurraren aurkako zikloan funtsezkoak diren lau elementuak: **prebentzioa, detekzioa, zuzenketa eta jazarpena**, eta ziurtatzen du inplikaturako alderdi guztiek (administratzaileek, kudeatzaileek eta kontrolatzaileek) nahiz kanpokoek (onuradunek eta gizarteak, oro har) behar bezala ulertzen dituztela beren erantzukizunak, betebeharrak eta, hala badagokio, eskubideak, iruzurrari aurre egiteko planteamendu koordinatu batean oinarrituta.

Iruzur-arriskuaren ebaluazioa, prebentzio- eta detekzio-neurri egokiak eta une egokian Euskal Autonomia Erkidegoko sektore publikoak, foru-aldundiek eta Euskal Autonomia Erkidegoko udalak – horien artean Mutriku Udalak – egiten duten ikerketa koordinatua konbinatuz gero, nabarmen murriztuko da iruzur-arriskua, eta disuasio-metodo garrantzitsua izango da gainera.

7.2. Prebentzio tresnak

IRUZURRAREN AURKA BORROKATZEKO ADIERAZPEN INSTITUZIONALA

Udalak badu iruzurraren aurka borrokatzeko adierazpen instituzional bat, Mutrikuko Udalbatzak onartua 2022ko martxoaren 31ko osoko bilkuran, eta adierazpen argi eta irmoa dauka, iruzurraren aurkako borrokan estandar etiko gorenak lortzeko konpromisoa hartzen duena.

Horrez gain, adierazpen hori berrikusiko da, dokumentu honen II. eranskina: Mutrikuko Udalaren adierazpen instituzionala, iruzurra prebenitzeari, hautemateari eta zuzentzeari buruzkoa iruzurraren aurka borrokatzeko adierazpen instituzionalaren erreferentzia-eredua erantsi da, Udalak neurria betetzea errazteko.

IRUZURRAREN AURKAKO KONPROMISOA LAGUNTZEN JAKINARAZPENETAN

Laguntzen azken onuradunek berariaz adierazi beharko dute Europako, estatuko eta autonomia-erkidegoko araudian ezarritako iruzurraren aurkako neurri guztiak eta Plan honetan jasotakoak betetzeko konpromisoa. Konpromisoa jakinarazpenean formalizatuko da, eta laguntzak onartzeko dokumentua esleipendunek sinatu beharko dute.

Kontratazioa denean, Europako Kontratazio Agiri Bakarra (EKAB) aurkeztu beharko da nahitaez.

UNITATE RDURADUNA

Mutrikuko Udalak idazkari-kontu-hartzailearen esku uzten du dokumentu honetan jasotako xedapenak betetzeko erantzukizuna, iruzurraren ebaluazioa egitea, egon daitezkeen salaketak aztertzea, iruzur edo ustelkeria izan daitezkeen egoerak ebaluatzea eta, hala badagokio, dagokien erakundeei jakinaraztea, bai eta neurri zuzentzaileak proposatzea ere.

ARRISKUAREN ERAGINAREN ETA PROBABILITATEAREN HASIERAKO EBALUAZIOA

Mutrikuko Udalak garatuko duen iruzur-arriskuaren ebaluazioaren helburu nagusia da Europar Batasunaren finantza-interesei kalte egin diezaiaketen iruzur-arrisku jakin batzuk edo iruzur-egoera ohikoagoak gertatzeko probabilitatearen eta inpaktuaren autoebaluazioa erraztea, bai eta kontrol aringarriak egitea ere, erakundeak bere eskumenen garapenean gaur egun ezarrita dituen kontrolak aplikatu ondoren oraindik iraun dezaketen arriskuak murrizten laguntzeko.

Arriskuaren ebaluazio proaktiboa, egituratua eta espezifikoa da. Organo kudeatzaileak beteko du, eta baliagarria izango da iruzurra jasateko arrisku handiena duten prozesuko zatiak identifikatzeko, kontrolatzeko eta hautemandako arrisku-mailaren arabera beharrezkoak eta proportzionatuak diren neurriak hartzeko.

Iruzur-arriskuen autoebaluazioa aurrez zehaztutako autoebaluazio-prozesu baten bidez garatzen da:

Autoebaluzazio-prozesua

Iruzur-arriskuen autoebaluazioa irailaren 29ko HFP/1030/2021 Aginduaren arabera egingo da, Batzordearen autoebaluaziorako Guidance Note on fraud risk assessment for 2014-20203 (DG REGIO) tresna erabilita. Tresna hori Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2013ko abenduaren 17ko 1303/20134 Erregelamenduaren 125.4 c) artikulua aplikatuz garatu da, Eskualde Garapenerako Europako Funtzari, Europako Gizarte Funtzari, Kohesio Funtzari, Landa Garapenerako Europako Nekazaritza Funtzari eta Itsaso eta Arrantzako Europako Funtzari buruzko xedapen komunak ezartzen dituen eta funtsetako bati buruzko xedapen orokorrak ezartzen dituen.

Zehazki, Iruzuraren aurkako Koordinazio Zerbitzu Nazionalak emandako arrisku-matrizearen eredia erabiliko da, Berreskuratze, Eraldaketa eta Erresilientzia Plana gauzatzean iruzurraren aurkako neurriak aplikatzeko gidari erantsita dagoena:

<https://www.igae.pap.hacienda.gob.es/sitios/igae/es-ES/snca/Paginas/NormativaDocumentacion.aspx>

Tresna hori aplikatuta, alde batetik, jarraian azalduko diren kudeaketa-prozesuetan gerta daitezkeen arrisku espezifikoak identifikatu nahi dira, eta autoebaluazioaren arabera, erakundeak dagoeneko aplikatzen dituzenez gain kontrol gehigarriak ezarri beharko dira, iruzurra egin dezaketen jardueren inpaktu-probabilitatea maila onargarrietara murrizteko, eta, bestetik, detektatutako iruzur-arriskuak arintzeko hartu beharreko neurri eraginkor eta proportzionalak hautatu nahi dira:

- Onuradunak hautatzea
- Finantzatutako eragiketak gauzatzea eta egiaztatzea.
- Kontratuak/dirulaguntzak esleitzea
- Ziurtatzea eta ordaintzea

Arriskuak identifikatzeko, lan kolektiboa eta etengabea egingo da (aurretiko esperientzia, arriskuen inbentarioa), arriskuaren deskribapena egingo da, eta haren izaera orokorra edo espezifikoa, eraginpean hartzen duen arloa/prozesua, inplikatuta egon daitekeena eta arrisku mota zehaztuko dira: barnekoa/kanpoko, kolusioarena.

Iruzur-arriskuaren autoebaluazioa **funtsezko urrats metodologiko** hauetan oinarrituko da:

1. Iruzur mota jakin bat gertatzeko arriskuaren zenbatespen kuantitatiboa, haren probabilitatearen eta inpaktuaren balorazioan oinarrituta (arrisku gordina).
2. Gaur egun arrisku gordina arintzeko abian dauden kontrolen eraginkortasunaren balorazioa.
3. Arrisku garbiaren balorazioa, abian jar daitezkeen kontrolen eraginkortasuna eta eragina kontuan hartu ondoren, hau da, egoera ebaluazioaren unean den bezala (hondar-arriskua).

4. Ezarri nahi diren kontrol aringarriek arrisku garbiaren edo hondar-arriskuaren gainean izan dezaketen eraginaren balorazioa.
5. Arrisku objektiboaren zenbatespena, hau da, kontrol eraginkorrak abian jarri ondoren kudeaketa-agintaritzak onargarritzat jotzen duen arrisku-maila.

Irailaren 29ko HFP/1030/2021 Aginduaren 6.5 c) artikulua araberak, iruzur-arriskuaren autoebaluazioa **bi urtean behin edo urtean behin egin eta berrikusiko da**, aurkitutako iruzur-arriskuaren araberak, eta, nolana ere, iruzur-kasuren bat detektatu denean edo kudeaketa-prozeduran edo prozedura horiek gauzatzen dituzten langileengan aldaketa esanguratsuak izan direnean.

Identifikatutako arrisku-maila oso txikia bada eta aurreko urtean iruzur-kasurik detektatu ez bada, autoebaluazioa bi urtean behin soilik berrikusiko da. Agindu horrek berak, iruzurra eta ustelkeria prebenitzeko neurrien artean, kudeatutako neurri guztietarako arriskua ebaluatzeko mekanismo egokiak ezartzea jasotzen du, eta horren ebidentzia uzten du, iruzurra jasateko arrisku handiena duten prozesu-zatiak bilatzeko eta bereziki kontrolatzeko, oinarri honen gainean:

- Iruzurra gehien eragin dezaketen neurriak identifikatzea, hala nola intentsitate handikoak, aurrekontu handikoak, eskatzaileak justifikatu beharreko baldintza asko, kontrol konplexuak eta abar.
- Balizko interes-gatazkak identifikatzea.
- Barne-kontrol sistemen aurretiazko lanen emaitzak
- Europako Batzordearen edo, hala badagokio, Europako Kontuen Auzitegiaren auditoretzen emaitzak.

Nolana ere, kudeatzaile guztien barne-kontrol prozesuak ezartzeko orduan, kontuan hartuko dira Espainiako eta Europako agintariek horri buruz emandako araudia eta gomendioak, bai eta BEEPerako berariazkoak ere.

ETIKA ETA JOKABIDE KODEAK

Mutrikuko Udalak Kode Etiko bat egingo du bere zerbitzuko langileentzat. Kode horri atxiki beharko zaizkio erakunde betearazle gisa BEEPa gauzatzen parte hartzen duten pertsona guztiak, kargu publikoak izan edo ez.

Etika eta Jokabide Kodearen helburua iruzurgileei iruzur egiteko asmoa kentzea eta tartean dauden agintariek eta langileek iruzurrari aurre egiteko ahalik eta konpromisorik handiena hartzea izango da, bai eta osotasuna, objektibotasuna, kontu-ematea eta zintzotasuna sustatzea ere. Testu horren oinarriak honako hauek izango dira: aplikatu beharreko legeria zorrotz betetzea, baliabide publikoak behar bezala erabiltzea, informazioaren kudeaketa, gardentasuna eta erabilera egokia, onuradunei tratu inpartziala eta ez-diskriminatzailea ematea eta funts publikoen kudeaketan udal-erakundearen izen ona babestea.

Etika eta Jokabide Kodearen edukia udalaren webgunean argitaratuko da, denek jakin dezaten.

Dokumentu honen IV. eranskina: Kode etikoan eredu bat erantsi da, ezartzen den etika- eta jokabide-kodeak izan behar dituen gutxieneko baldintzak zehazten dituena. Euskal administrazioetan indarrean dauden kargu publikodunentzat indarrean dauden kode etikoak, Enplegatu Publikoaren Oinarrizko Estatutuaren Legearen testu bategina onartzen duen urriaren 30eko 5/2015 Legegintzako Errege Dekretuak eta Euskal Funtzio Publikoari buruzko uztailaren 6ko 6/1989 Legeak zerbitzari publikoei eskatzen dizkieten balio etikoekin batera, horiek prestatzeko funtsezko abiapuntua izango dira.

PRESTAKUNTZA ETA SENTSIBILIZAZIOA

Mutrikuko Udalak konpromisoa hartzen du langileei zuzendutako prestakuntza-ekintzak abian jartzeko iruzurraren eta ustelkeriaren prebentzioaren arloan, langileak trebatzeko funts publikoen erabileraren portaera ez oso etikoa eta, beraz, balizko iruzurra detektatzen eta prebenitzen. Berreskuratze eta Erresilientzia Mekanismoarekin finantzaturako azpiproiektuak eta jarduerak kudeatzen eta gauzatzen esku hartzen duten langileek horietan parte hartzea sustatuko da.

DATU-EGIAZTATZE ETA GURUTZATZEA

Datuak babesteari buruzko legeriaren mugen barruan, Mutrikuko Udalak arriskuak ebaluatzeko, datuak sektoreko beste erakunde publiko edo pribatu batzuekin gurutzatzeko eta balizko arrisku handiko egoerak detektatzeko datuak lortzeko, biltegitratzeko eta aztertzeko prozesuak optimizatzeko tresnak erabiltzea sustatuko du, baita funtsak eman aurretik ere.

Horretarako, udaleko agintariak eta langileak tresna publikoak erabiliko dituzte, Euskadiko Kontratazio Publikoaren Plataforma, besteak beste.

7.3. Detekzio-tresnak

BARNE KONTROLEKO SISTEMA

BEM funtsen administrazioan parte hartzen duten organo kudeatzaileek eta betearazleek barne-kontrol sistematikoak egingo dituzte edozein anomalia, irregulartasun edo iruzurrezko jarduera detektatzeko.

Barne-kontrola udaleko idazkari-kontu-hartzaileari dagokio, eta honako araudi honetan oinarritzen da:

- 21/2003 Foru Araua, abenduaren 19koa, Gipuzkoako Lurralde Historikoko Toki Erakundearen Aurrekontuei buruzkoa.
- 32/2018 Foru Dekretua, abenduaren 27koa, Gipuzkoako Lurralde Historikoko tokiko sektore publikoko erakundearen barne-kontrolaren araubide juridikoa arautzen duena.

- 86/2015 Foru Dekretua, abenduaren 15ekoa, Gipuzkoako toki-erakundeen kontabilitateko arau-esparrua onartzen duena.
- 128/2018 Errege Dekretua, martxoaren 16koa, gaikuntza nazionala duten toki-administrazioko funtzionarioen araubide juridikoa arautzen duena.
- Aurrekontua gauzatzeko araua eta Mutrikuko Udalaren gainerako araudi aplikagarria

Kontrol horien emaitza gisa, eta arrisku-maila dela-eta beharrezkotzat jotzen den kasuetan, txostenak egingo dira, aldi batean hautemandako irregulartasun, iruzur-susmo eta iruzur guztiak jasotzeko, kontrol-agintaritzak ezartzen duenaren arabera. Txostena egiteko, egindako eta abian dauden arriskuen autoebaluazioetan lortutako emaitzak hartuko dira abiapuntutzat.

Barne-kontrolako organo independenteek (Idazkaritza eta Kontuhartzaitza saila) ex ante kontrol-eginkizunetan eta kontratazio-mahaietan parte hartzen dutenean, hautemandako gorabeheren berri emango diete organo kudeatzaileei eta kide anitzeko organoei.

KOMUNIKAZIO SISTEMA

Mutrikuko Udalak barneko zein kanpoko kanaletan oinarritutako komunikazio-sistema bat ezarriko du, jakinarazpen-mekanismo egoki eta argiekin, iruzur-susmoen berri emateko.

Ad-hoc ezarriko den komunikazio-sistemak honako ekintza hauek izango ditu gutxienez:

- Inplikaturako eragile guztiei IGAEren kanal publikoaren berri ematea (<https://www.igae.pap.hacienda.gob.es/sitios/igae/es-ES/snca/Paginas/ComunicacionSNCA.aspx>) iruzurrezko jokabideen salaketak jakinarazteko. Kanal horretan herritar guztiek parte har dezakete, bai eta neurrian esku hartzen duen edozein pertsona fisiko edo juridikok ere.
- Inplikaturako eragile guztiei informazioa ematea udalaren webgunean dauden gardentasun-atariei buruz.
- Inplikaturako agente guztiei jakinaraztea bide arautuak daudela edozein motatako iradokizunak, kexak edo salaketak modu pribatuan egiteko.
- Postontzi espezifiko bat ezartzea funts publikoen kudeaketan egindako jarduketa irregularren salaketak jasotzeko. Salaketa horiek protokolo espezifiko baten bidez tratatuko dira, salatzaileen nortasuna babesteko. Plan hau aplikatzen zaien erakundeetako agintari eta langileei iruzur-susmoen eta iruzurrarekiko kalte-beratasuna areagotu dezaketen ahulguneen berri ematea, komunikazio-ereduen bidez.

ADIERAZLEEN KATALOGOA (BANDERA GORRIAK)

Erreferentziako adierazle-multzoko baten jarraipena egingo da, "bandera gorriak" izenekoak, iruzurra dagoen zehazteko. Adierazle horiek ohartarazten dute iruzurrezko jarduera bat gertatzen ari dela, eta berehala erreakzionatu behar dela ekintzaren bat behar den egiaztatzeke.

BEEPeko jarduketak gauzatzeko izapidetzen diren prozeduretan, kudeaketa kontrolatzeko funtzioa betez, dokumentu honetan definitutako bandera gorri posibleen berrikuspena dokumentatu beharko da, dagokion egiaztapen-zerrenda betez. Horretarako, organo kudeatzaileek BEEPak finantzatutako jarduketa eta azpi-proiektu bakoitzerako egiaztapen-zerrenda bete beharko dute.

Dokumentu honen V. eranskina: Adierazleen katalogoa (bandera gorriak), izeneko adierazleen zerrenda erantsi da, bai eta iruzurra dagoela egiaztatzeke zerrenda ere, SNCA gidan jasotako eredian oinarrituta

(<https://www.igae.pap.hacienda.gob.es/sitios/igae/es-ES/snca/Paginas/NormativaDocumentacion.aspx>).

7.4. Zuzenketa- eta jazarpen-prozesuak

Usteko iruzur-kasu bat detektatu eta komunikazio-sisteman ezarritako prozeduren arabera jakinarazi ondoren, organo kudeatzaileek baloratuko dute ikerketa bat ireki behar den eta bidegabeki jasotako zenbatekoak berreskuratzeko beharrezkoak diren ekintzei ekin behar zaien eta dagokion akzio penala gauzatu behar den.

HFP/1030/2021 Aginduaren 6.6 artikuluko zehaztapenen arabera, iruzur edo susmo oinarrituren bat hautematen denean, Mutrikuko Udalak nahitaezko urrats hauek egin beharko ditu:

- **Iruzuraren ebaluazioa eta sailkapena.** Plan hau aplikatu behar zaien sektore publikoko erakundeek iruzurraren eragina ebaluatuko dute, besteak beste, neurri horretan esku hartzen duen edonork aurkeztutako ebaluazio-txostenetan oinarrituta.
- **Jarduera berrikustea, etetea edo etetea.** Iruzurrik antzemanaz gero, edo susmo funtsaturik izanez gero, berehala etengo da Berreskuratze eta Erresilientzia Mekanismoarekin finantzatutako azpi-proiektua edo jarduketa.

Horregatik, berrikusi egin beharko dira iruzurraren eraginpean egon ahal izan diren azpi-proiektu edo ekintza-ildo guztiak, bai eta esku-hartzaileek haiekin lotuta aurkeztu ahal izan duten dokumentazio guztia ere, eta, nolana ere, kendu egin beharko da iruzurraren eraginpean daudenena, baldin eta BEM funtsaren bidez finantzatu badira edo finantzatzeke badaude.

- **Komunikazioa.** Mutrikuko Udalak hitz ematen du ahalik eta lasterren jakinaraziko diela erakunde interesdunei eta inplikaturako erakundeei iruzurra hauteman dela edo susmo funtsatua dagoela. Honako hauek dira erakunde interesdunak: Iruzuraren aurkako Koordinazio Zerbitzu Nazionala (SNCA), Iruzuraren aurka Borrokatzeke Europako Bulegoa (OLAF), fiskaltza eta auzitegi eskudunak, eta erakunde betearazleak eta organo kudeatzaileak. Zehazki, honako ekintza hauek:

- Gertatutakoaren eta hartutako neurrien berri ematea erakunde erabakitzaileari, eta hark gaiaren berri emango dio agintaritza arduradunari, eta hark egokitzat jotzen duen informazio gehigarria eskatu ahal izango du, Kontrol Agintaritzari jarraipena egiteko eta jakinarazteko.
 - Zigortzekoak diren egitateak salatzea, hala badagokio, agintari publiko eskudunei (Iruzzurren aurkako Koordinazio Zerbitzu Nazionala – SNCA), baloratzeko eta, hala badagokio, Iruzzurren aurka Borrokatzeko Europako Bulegoari (OLAF) jakinarazteko.
 - Isilpeko informazioa hastea erantzukizunak argitzeko edo, hala badagokio, diziplina-espeditzea hasteko.
 - Gertakariak fiskaltzaren eta auzitegi eskudunen aurrean salatzea, bidezko kasuetan.
- **Espedienteak berrikustea.** Agintari eskudunek ikerketa amaitu ondoren, edo horren jarraipena egiteko agintari egokiei transferitu ondoren, Mutrikuko Udalak zehatz-mehatz berrikusiko ditu balizko iruzurrarekin edo frogatutako iruzurrarekin lotutako edozein prozesu edo prozedura, eragiketa horretan sartutako espediente guztiak eta/edo antzeko izaera ekonomikoa duten espediente guztiak, bai eta barne-kontrolako sistemak ere.

Berrikuspenaren emaitza gisa, erakunde horiek hautemandako ahulguneei eta ikasitako ikasgaiei buruzko ondorioak azalduko dituzte, mekanismo egokiak, arduradunak eta epe zorrotzak ezartzeko ekintza argiekin.

- **Jasotako zenbatekoak berreskuratzea (bidegabeko ordainketak), baterako finantzaketa kentzea eta ekintza penala.** Erakunde betearazleek, agintari eskudunekin batera, onuradunek bidegabeki jasotako zenbatekoak berreskuratzeke eskatuko dute, bai eta hautemandako gorabehera identifikatzen duten espediente guztietatik Europar Batasunaren kofinantzaketa kentzeko ere.
- **Zehapen-jarduketak ikusaraztea** eta horien aplikazioa zehazteko mezua indartzea, iruzurgileentzat disuasio-elementu gisa, eta **zerbitzu betearazleei detektatutako ahulezia konpontzeko hartu beharreko neurriak jakinaraztea**, gertatutako gorabeherak errepika ez daitezen.

8. Interes-gatazkak saihesteko tresnak eta prozesuak

8.1. Testuingurua

Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2018ko uztailaren 18ko 2018/1046 (EB, Euratom) Erregelamenduak, Batasunaren aurrekontu orokorrari aplikatu beharreko finantza-arauei buruzkoak (EBko Finantza Erregelamendua), 61. artikuluan ezartzen du interes-gatazka dagoela «finantza-agenteek eta aurrekontua zuzenean, zeharka eta modu partekatuan gauzatzen parte hartzen duten gainerako pertsonak, bai eta kudeaketan parte hartzen dutenek ere, prestatze-egintzak, auditoretza edo kontrola barne, arriskuan jartzen dutenean beren eginkizunak inpartzialki eta objektiboki betetzea, arrazoi familiarrengatik, afektiboengatik, kidetasun politiko edo

nazionalengatik, interes ekonomikoengatik edo interes pertsonaleko zuzeneko edo zeharkako beste edozein arrazoiengatik».

Erregelamendu horrek, HFP/1030/2021 Aginduaren III.C eranskinean aipatzen den bezala, honako hau ezartzen du:

- EBko erakunde guztietako partida administratibo eta operatibo guztiei eta kudeaketa-metodo guztiei aplikatu dakieke.
- Edozein interes pertsonal estaltzen du, zuzenekoa edo zeharkakoa.
- Interes-gatazka izan daitekeen edozein egoeraren aurrean jardun behar da.
- Agintari nazionalak, edozein mailatakoak direla ere, interes-gatazka potentzialak saihestu eta/edo kudeatu behar dituzte.

Ondorio horietarako, honako hauek izan daitezke interes-gatazkan inplikaturik egon daitezkeen eragileak:

- Kudeaketa-, kontrol- eta ordainketa-lanak egiten dituzten enplegatu publikoak eta beste agente batzuk, baldin eta eginkizun horietako bat/batzuk eskuordetu bazaie.
- Onuradun pribatuak, bazkideak, kontratistak eta azpi-kontratistak, haien jarduketak funtsekin finantzatzen badira eta beren interesen alde jardun badezakete, baina EBren finantza-interesen aurka, interes-gatazka baten esparruan.

Iruzuraren kontrolaren kasuan bezala, Planak modu holistikoan heltzen dio interes-gatazkari, ziklo osoa kontuan hartuta, prebentziotik hasi eta arau-hausleak zuzendu eta jazartzeraino.

8.2. Prebentzio- eta detekzio-tresnak

Europako Batzordearen eta OLAFen jarraibideei jarraiki, honako tresna hauek aurreikusten dira interes-gatazka prebenitzeko eta detektatzeko:

TARTEAN DAUDEN ALDEEI INTERES-GATAZKEN MOTA DESBERDINEN BERRI EMATEA

Interes-gatazka izan daitezkeen pertsonen interes-gatazka zer den eta zer modalitate dituen jakinaraztea, bai eta zer inplikazio eta nola saihestu ere. Honako hauek egon daitezke inplikaturik:

- kontratazio-organoetako kideak, kontratazio publikoko zerbitzuen hornitzaileetako langileak eta kontratazio publikoko prozedura betearaztean zuzenean inplikaturik dauden beste zerbitzu-hornitzaile batzuetako langileak.
- kontratazio-erabakiak hartzeko ardura duten erakundeetako kideak, kontratazio publikoko prozeduran nahitaez zuzenean inplikaturik ez badaude ere, emaitzan eragina izan dezaketenak.

Interes-gatazka eragingo lukeen egoerari erreparatuta, honako hauek bereiz daitezke:

- **Itxurazko interes-gatazka:** enplegatu publiko edo onuradun baten interes pribatuak arriskuan jar dezaketenean bere eginkizunak edo betebeharrak objektiboki betetzea, baina, azkenean, ez dagoenean lotura identifikagarri eta indibidualik jokabidearen alderdi zehatzekin, portaerarekin, pertsonaren harremanekin (edo alderdi horietan eraginik).
- **Balizko interes-gatazka:** enplegatu publiko edo onuradun batek halako interes pribatuak dituenean sortzen da. Interes horiek interes-gatazka sor dezakete, etorkizunean erantzukizun ofizial jakin batzuk bere gain hartu behar izanez gero.
- **Benetako interes-gatazka:** enplegatu publiko baten betebeharrak publikoaren eta interes pribatuen arteko gatazka dakar, edo enplegatu publikoak interes pertsonalak ditu, eta interes horiek eragin bidegabea izan dezakete bere betebeharrak eta erantzukizun ofizialetan. Onuradun baten kasuan, gatazka bat sortuko litzateke funtsen laguntza eskatzean hartutako betebeharrak eta interes pribatuen artean, behar ez bezala eragin baitezakete betebeharrak betetzean.

INTERES-GATAZKARIK EZAREN ADIERAZPENA (IGEA) BETETZEA

Mutrikuko Udalak, bai eta Berreskuratze eta Erresilientzia Mekanismoaren bidez finantzaturako azpi-proiektuen eta jarduketan kudeaketan eta betearazpenean esku hartzen duten sektore publikoko erakundeen zerbitzura dauden agintari eta langile guztiek ere, interes-gatazkarik ez dagoela dioen adierazpena beteko dute.

Zehazki, eta HFP/1030/2021 Aginduaren III.C eranskinean zehazten den bezala, adierazpen hori sinatu beharko dute kontratazio-organoaren/dirulaguntza emateko organoaren arduradunak, lizitazio-dokumentuak/oinarriak eta/edo deialdiak idazten dituzten langileek, eskaerak/eskaintzak/proposamenak ebaluatzen dituzten adituek, eskaerak/eskaintzak/proposamenak ebaluatzeko batzordeetako kideek eta prozedurako gainerako kide anitzeko organoek. Kontratazio txikien eta baliabide propioei egindako enkarguen kasuan, espedientea proposatu edo bultzatu duen unitatearen titularrak beteko du adierazpena.

Gainera, IGEA beteta aurkezteko eskatuko zaie onuradunei, baldin eta, laguntza emateko baldintzen barruan, balizko interes-gatazka duten jarduerak egin behar badituzte.

IGEA, adierazpen-egileak hau adierazi beharko du:

- Haren ezagutzan, parte hartzen duen administrazio-prozedurari lotutako itxurazko interes-gatazka potentziala edo erreala dagoen.
- Etorkizun hurbilean itxurazko interes-gatazka, gatazka potentzial edo benetako batera eraman dezakeen zirkunstantziarik badago.
- Egoeraren batek interes-gatazka eragin badezake, edozein interes-gatazka berehala adierazteko konpromisoa hartzen duela.

VI.A eranskina. Dokumentu honetan Interes Gatazkarik Ezaren Adierazpenaren (IGEA) eredia jasotzen da, HFP/1030/2021 Aginduaren arabera.

HFP/55/2023 Aginduko IGEA eskaintzak edo eskaerak baloratu aurretik sinatu beharko dute erabakitzaileek, hau da, honako eginkizun hauek betetzen dituzten pertsonak, kontratazio-prozeduretan edo diru-laguntzatan parte hartuko duten pertsonak ezagutzen diren unean:

- **Kontratuen arloan:** kide bakarreko kontratazio-organoa eta kide anitzeko kontratazio-organoko kideak, bai eta kontratazio-organoari laguntzeko kide anitzeko organoko kideak ere, baldin eta eskaintzak baloratzeko, esleipen-proposamena egiteko eta kontratua esleitzeko faseetan kontratazio-prozeduretan parte hartzen badute. Hala badagokio, horiek izango dira kontratazio-eskumenak eskuordetzaz erabiliko dituztenak.
- **Dirulaguntzen arloan:** dirulaguntzak emateko organo eskuduna eta eskabideak baloratzeko kide anitzeko organoetako kideak, eskabideak baloratzeko eta laguntzak emateko ebazpenetan. Hala badagokio, eskuordetzearen edo deskontzentrazioaren bidez diru-laguntzak emateko eskumenak dituzten pertsonak izango dira.

VI. A eranskina: HFP/1030/2021 Aginduaren interes-gatazkarik ezaren adierazpena (IGEA) jasotzen da.

BALIZKO INTERES-GATAZKA PREBENITZEARI, HAUTEMATEARI ETA KUDEATZEARI BURUZKO DOKUMENTUA

Neurrien Plan honen VII eranskina: Baliozko interes-gatazka prebenitzeko, detektatzeko eta kudeatzeko dokumentua gehitu da. Bertan, langileei informazioa ematen zaie interes-gatazken modalitateei buruz, gatazka hori saihesteko moduei buruz eta gai horri buruz indarrean dagoen araudiari buruz, eta interes-gatazkarik hautemanen gero jarraitu beharreko prozedura jasotzen da. Dokumentu hori Mutrikuko Udalaren web gunean, transparentzia atalean argitaratuko da, eta erakundeko langile guztiei jakinaraziko zaie posta elektronikoz.

DATUAK EGIAZTATZEA ETA GURUTZATZEA

Informazioa egiaztatzea merkataritza-erregistroen datu-baseen, erakunde nazionalen eta EBren datu-baseen, langileen espedienteen (datuak babesteko arauak kontuan hartuta) eta abarren bidez.

ADIERAZLEEN KATALOGOA (BANDERA GORRIAK)

"Bandera gorriak" izeneko erreferentziatzeko adierazle multzo baten jarraipena egitea, iruzurra dagoen zehazteko. Adierazle horiek ohartarazten dute interes-gatazka bat gerta daitekeela, eta berehalako erreakzioa behar dela ekintza bat beharrezkoa den egiaztatzeko.

V. eranskina: Adierazleen katalogoa (bandera gorriak), iruzurra detektatzeko erabiltzen den katalogo berean, interes-gatazken modalitateak hautemateko adierazleak ere badaude. Adierazle horiek bat datoz OLAFek arlo horretan duen gida praktikoarekin.

8.3. Zuzenketa tresnak

Interes-gatazka zuzentzeko tresnen helburua inplikaturako pertsona zigortzea edo interes-gatazka eragindako edozein kalte konpontzea da. Interes-gatazka saihesteko tresnak honako hauek dira:

KOMUNIKAZIO-SISTEMA

Interes-gatazka bat egoteko aukera aztertzen denean, eragindako pertsonak idatziz jakinaraziko dio egoera hierarkian gorago dagoenari, eta kasuan kasuko zerbitzu juridikoek txosten bat egingo dute, kasua instantzia judizialera eramateko erabakia babesteko, BK penala bada.

Gainera, gertatutakoa jakitera emango da, erabakien gardentasuna bermatzeko eta antzeko egoeretan disuasio-elementu gisa balio dezan.

JARDUERA BERRIKUSTEA, ETETEA EDO KARGU-UZTEA

Interes-gatazka eragin dezakeen arrazoiren bat duten agintariek eta langileek ez dute esku hartuko ukitutako prozeduretan.

Interes-gatazka onuradun pribatuei, bazkideei, kontratistei eta azpi-kontratistei ere eragingo die, baldin eta Berreskuratze eta Erresilientzia Mekanismoaren bidez finantzatzen badira eta beren interesen alde jardun badezakete, baina Europako, estatuko eta autonomia-erkidegoetako finantza-interesen aurka, interes-gatazka baten esparruan.

Entitate betearazleek bertan behera utziko dituzte interes-gatazkaren eraginpean dauden jardura guztiak, eta bertan behera utziko dute ukitutako kontratua/egintza, eta dagokion kontratazio publikoko prozeduraren zatia errepikatu beharko dute.

Gainera, behin interes-gatazka bat antzemanda, kasu bakoitzean aplikatu beharreko legezko arauen eta barne-erregelamenduen arabera neurriak hartuko dira (diziplina-edo administrazio-zehapenak eta/edo diziplina-espeditzea).

BARNE-ARAUDIA ZORROTZ APLIKATZEA

Dagokion barne-araudia zorrotz aplikatzea, bereziki Sektore Publikoaren Araubide Juridikoaren urriaren 1eko 40/2015 Legearen 24. artikulua (errekusazioari buruzkoa) eta Gardentasunari, informazio publikoa eskuratzeko bideari eta gobernu onari buruzko abenduaren 9ko 19/2013 Legea.

9. Estatuaren laguntzak eta finantzaketa bikoitza sahiesteko tresnak eta prozesuak

9.1. Testuingurua

Mutrikuko Udalak Estatuako Laguntzei buruzko araudia une oro errespetatzen dela bermatzea eta finantzaketa bikoitzik ez dagoela bermatzea ahalbidetzen duten prozedurak aplikatuko ditu. Horretarako, prozedura horiek bat etorriko dira HFP/1030/2021 Aginduaren 7. artikularekin eta III.D eranskinarekin (Estatuaren laguntzen erregimenarekiko bateragarritasunari eta finantzaketa bikoitzaren prebentzioari buruzkoa).

Estatuaren laguntza kontzeptua Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratuaren 107-109 artikuluetan eta hura garatzeko araudian jasota dago.

Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2021eko otsailaren 12ko 2021/241 (EB) Erregelamenduak, Berreskuratze eta Erresilientzia Mekanismoa ezartzen duenak, honako hau dio 8. kontuan hartutakoan: «Inbertsio pribatuak inbertsio publikoko programen bidez ere susta daitezke, bereziki finantza-tresnen, dirulaguntzen eta beste tresna batzuen bidez, betiere estatu-laguntzen arloko arauak errespetatzen badira».

Berreskuratze, Eraldaketa eta Erresilientzia Planaren (Espainia Puede) 4.6 apartatuak, kontrolari eta auditoretzari buruzkoak, berriaz jasotzen ditu Estatuaren laguntzak, Berreskuratze eta Erresilientzia Mekanisмотik datozen funtsak egikaritzeko kontrol-ekintzaren zati gisa, eta zehazten du finantzaketa bikoitzak, «dirulaguntza publikoen kasuan, ez duela Europar Batasunaren finantzaketa bikoitza soilik hartzen, baizik eta, jatorria edozein dela ere, gerta litekeen edozein gehiegizko finantzaketa ere».

Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2018ko uztailaren 18ko 2018/1046 (EB, Euratom) Erregelamenduak, Europar Batasunaren aurrekontu orokorrari aplikatu beharreko finantza-arauei buruzkoak (Finantza Erregelamendua), 188. artikuluan berriaz ezartzen du finantzaketa bikoitzaren debekua dirulaguntzei aplikatu beharreko printzipio orokor gisa, eta 191. artikuluan adierazten du «Inola ere ezingo direla aurrekontuaren bidez bi aldiz finantzatu gastu berberak».

Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2021eko otsailaren 12ko 2021/241 (EB) Erregelamenduari 62. kontuan hartutakoak ezartzen du erregelamendu horretan aurreikusitako ekintzek koherenteak izan behar dutela Europar Batasunaren abian diren programekin, eta osatu egin behar dituztela, bai eta saihestu ere Mekanisмотik eta Batasunaren beste programa batzuetatik datozen gastu berberen finantzaketa bikoitza, Berreskuratze eta Erresilientzia Mekanismoaren kasu zehatzean. Erregelamendu horren 9. artikulua xedatzen duenez, erreformek eta inbertsio-proiektuek Batasuneko beste programa eta tresna batzuen laguntza jaso ahal izango dute, baldin eta laguntza horrek kostu bera estaltzen ez badu.

9.2. Prozesu eta tresnak

AUTOEBALUAZIOA

Mutrikuko Udalak autoebaluazio-galdetegi bat beteko du, gutxieneko estandar bat betetzen dela bermatzeko. Autoebaluazio-galdetegia aldian-aldian errepikatuko da, emaitzen txostenetan hautemandako arriskuaren arabera.

Dokumentu honen VIII. eranskina: Estatu-laguntzen araubidearen bateragarritasun-testa eta finantzaketa bikoitza hiesteko test bat erantsi da.

BARNE-KUDEAKETA ETA –KONTROLA

Mutrikuko Udalak bere kontrol-sistema erabiliko du funtsak aipatutako araudiaren arabera kudeatu direla ziurtatzeko, finantzaketa bikoitza saihesteko. Gainera, IGAEk auditoria espezifikoa egin ahal izango ditu estatu-laguntzarik ez dagoela eta finantzaketa bikoitzik ez dagoela egiaztatzeko. Barne-kontrolaren barruan, kontuan hartuko dira neurrian esku hartzen duen edozein pertsona fisikok edo juridikok egin ditzakeen arrisku handieneko jarduketak.

10. Ingurumenean eragin negatibo nabarmenik ez dela sortzen bermatzeko tresnak eta prozesuak

10.1. Testuingurua

Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2021eko otsailaren 12ko 2021/241 (EB) Erregelamenduak, Berreskuratze eta Erresilientzia Mekanismoa ezartzen duenak, honela dio 5.2 artikuluan: "Mekanismoak kalte esanguratsurik ez eragiteko printzipioa errespetatzen duten neurriak baino ez ditu babestuko".

Printzipio hori Berreskuratze, Transformazio eta Erresilientzia Planaren kudeaketa-sistema eratzen duen irailaren 29ko HFP/1030/2021 Aginduak garatzen du, eta 5. artikuluan ezartzen du Berreskuratze, Eraldaketa eta Erresilientzia Plana betearazteko neurrietako batek ere ez duela kalte esanguratsurik (DNSH) eragingo 2020/852 (EB) Erregelamenduan definitutako sei ingurumen-helburuetan. Erregelamendu hori inbertsio jasagarriak errazteko esparru bat ezartzeari buruzkoa da eta 2019/2088 (EB) Erregelamendua aldatzen du. Honako hauek dira helburu horiek:

- Klima-aldaketa arintzea
- Klima-aldaketara egokitzea
- Baliabide hibridoak eta itsas baliabideen erabilera eta babes jasagarria.
- Ekonomia zirkularerako trantsizioa, hondakinen prebentzioa eta birziklatzea barne.
- Kutsaduraren prebentzioa eta kontrola
- Biodibertsitatea eta ekosistemak babestea eta berreskuratzea.

Agindu horren arabera, "ingurumenean izan daitezkeen inpaktu esanguratsuei buruzko arrisku-analisia (Do No Significant Harm, DNSH)", hasierako ebaluazioari buruzko emaitzen jarraipena eta egiaztapena "BEEPeko osagaien plangintzan eta gauzatzean nahitaz kontuan hartu beharreko printzipio edo irizpide espezifikoa da.

10.2. Ingurumenari kalte esanguratsurik eragiten ez zaiola bermatzeko prozesua (DNSH)

BEEPeko neurri guztiak erakunde betearazleek ebaluatu behar dituzte, DNSHak betetzeari dagokionez. Ebaluazio-prozesua bi etapatan egiten da:

Lehenengo etapan, aztertu behar da ea neurri horrek sei ingurumen-helburuetan izan dezakeen eragina. Neurriak helbururen batean ingurumen-inpakturik izango ez duela aurreikusten den kasuetan, egoera horretara eraman duen arrazoibidea/arrazoibideak azaldu/arrazoitu behar dira helburu bakoitzerako.

Lehenengo etapa beteta, bigarren etapan, neurriak ingurumen-helburuetako batean edo batzuetan eragina izan dezakeela aurreikusten den kasuen funtsezko justifikazioa eskainiko da.

Prozesua errazteko, **IX. eranskina: Kalte esanguratsurik ez eragiteko printzipioaren autoebaluazioa- DNSH** autoebaluazio fitxak aurkeztu dira.

11. Planaren jarraipen, ebaluazio eta komunikazioa

Mutrikuko Udalak Iruzuraren aurkako Neurrien Plan honen jarraipena eta ebaluazioa egingo du, eguneratuta eta estatuko eta Europako jarraibideekin bat etorriz.

JARRAIPENA ETA EBALUAZIOA

Iruzuraren aurkako Batzordeak urtero egingo du planaren jarraipena eta ebaluazioa, araugintzari eta praktikari begira plana betetzen dela zaintzeko eta kudeaketa-prozesuak hobetzeko alderdiak identifikatzeko.

Jarraipena eta ebaluazioa erakunde eta organo kudeatzaileek eskura jarritako formularioen bidez jasotako ekarpenen bidez egin ahal izango da, edota beharrezkoak diren kontrol-mekanismo berriak identifikatzen dituzten auditorien ondorioen arabera.

Aldizkako kontrol bat egingo da Planaren arauak eta ondorio praktikoak betetzen direla egiaztatzeko. Planaren urteko jarraipenak erakundearen jardueretarako egokiak diren kontrol-mekanismoak aplikatzen direla eta prozedurak maila guztietan jarraitzen direla bermatuko du. Berrikuspenen eta eguneratzeen aldizkakotasunaz harago, unitateetako

arduradunek zuzendaritza-organo gorenari jakinaraziko diote arrisku handiak edo prebenitu beharreko arrisku berriak sortzen direnean.

Hau da, organo kudeatzaileak, kontrol-organoek eta/edo Iruzuraren aurkako Batzordeak arriskuren bat detektatzen badute, Planean jasotako neurrien jarraipena egingo da, urtean behin egiten dela ere.

Ezarritako helburuen osotasunaren eta betetze-mailaren aurkako egintza bat gauzatzen bada, Mutrikuko Udalak gertakariak aztertuko ditu, eta kudeaketa- eta kontrol-egitura eta -prozesuetan egin beharreko aldaketak zehaztuko ditu.

PROZEDURAK EGUNERATZEA

Urtero aztertuko da planean jasotako prozedurak sartzeko eta/edo eguneratzeko beharra, irregulartasunak prebenitzeko. Beharrezkoa bada, prebentzio-planak sartuko dira.

EGUNERATZEAK EDO ALDAKETAK JAKINARAZTEA ETA ZABALTZEA

Udaleko Osoko Bilkurak onartu eta hurrengo egunean sartuko da indarrean Plan hau, eta indarrean egongo da hura deuseztatzea edo aldatzea onartzen ez den bitartean.

Iruzuraren aurkako Batzordeak behar beste aldiz berrikusiko du. Udalaren osoko bilkurak onartu beharko ditu Plan honen aldaketa eta eguneratze bakoitzaren onarpenak.

Plana eta planaren eguneratzeak Udalaren webgunean argitaratuko dira, eta tartean dauden langile guztiei helaraziko zaizkie.

Planaren berrikuspenetik eratorritako aldaketa edo sarrera berriak hedatzeari garrantzi berezia emango zaio.

12. Neurrien laburpen exekutiboa

Hurrengo taulan, dokumentu honetako 5., 6., 7., 8. eta 9. puntuetako neurri espezifiko guztiak jasotzen dira, eta honako hauek adierazten dira: dagokien atala, inplementatzeko ereduak eta horietako bakoitza zein mailatan aplikatzen den.

Iruzzurren eta ustelkeriaren aurkako tresnak eta prozesuak		
Neurria	Deskribapena	Eredua
Iruzzurren aurka borrokatzeko adierazpen instituzionala da	Organo kudeatzaileak iruzurraren aurkako borrokan estandar etiko gorenak lortzeko konpromisoa hartzen duela adierazten duen adierazpen argi eta irmoa.	II. eranskina
Iruzzurren aurkako konpromisoa laguntzen jakinarazpenetan	Europako, estatuko eta autonomia-erkidegoko araudian iruzurraren aurkako neurriak betetzeko konpromisoaren berriazko adierazpena.	Europako Kontratazio Agiri Bakarra (EKAB)
Unitate, zerbitzu edo organo arduraduna	Iruzurra ebaluatzeaz, salaketak aztertzeaz, ebaluatzeaz eta jakinarazteaz eta neurri zuzentzaileak proposatzeaz arduratzen den plana aplikatzea eta jarraipena egitea.	
Arriskuaren eraginaren eta probabilitatearen hasierako ebaluazioa	Iruzurra jasateko arrisku handiena duten prozesu zatiak identifikatzeko, kontrolatzeko eta hautemandako arrisku-mailaren arabera beharrezkoak eta proportzionatuak diren neurriak hartzeko modua.	III. eranskina
Etika eta jokabide kodea	Iruzurgileei iruzur egiteko asmoa kentzeko eta tartean dauden agintariek eta langileek iruzurrari aurre egiteko ahalik eta konpromisorik handiena har dezaten lortzeko bitartekoa.	IV. eranskina
Prestakuntza eta sensibilizazioa	Iruzzurren aurka borrokatzeko politikari buruzko prestakuntza-jarduera teoriko, eta praktikoak, MRRK finantzatutako azpi proiektuak eta jarduerak kudeatzen eta gauzatzen parte hartzen duten langileentzat.	
Datuak egiaztatzea eta gurutzea	Arriskuak ebaluatzeko datuak lortzeko, biltegitratzeko eta aztertzeko tresnak erabiltzea.	
Barne-kontrolak	Organo kudeatzaileen eta gauzatzaileen barne-kontrolak, edozein anomalia, irregularitasun edo iruzurrezko jarduerak detektatzeko.	
Komunikazio-sistema	Barneko eta kanpoko kanalak, iruzur-susmoen berri emateko jakinarazpen-mekanismo egoki eta argiekin.	IGAEn kanal publikoa, gardentasun-atariak eta salaketen postontzia
Adierazleen katalogoa (bandera gorriak)	Iruzurra dagoen zehazteko erreferentziazko adierazleak.	V. eranskina
Dokumentu faltsuak detektatzea	Esku hartzen duten administrazioen barne-kontrolak, honako hauek kontuan hartuta: adierazleen katalogoa, merkataritza-erregistroen datu-baseak, erakunde nazionalak eta EBkoak, langileen espedienteak, etab.	
Iruzzurren ebaluazioa eta sailkapena	Neurrira egindako edozein esku-hartzailek aurkeztutako ebaluazio-txostenetan oinarrituta ebaluatuko dute iruzurraren eragina.	Emitza- eta ebaluazio-txostenak
Jarduera berrikustea, etetea edo kargu-uztea	Iruzurri edo susmo sendorik antzemanaz gero, azpi-proiektua edo jarduketa eten egingo da, eta azaldutako azpi-proiektuak edo ekintza-ildoak berrikusi beharko dira.	
Komunikazio-sistema	Balizko iruzurra edo susmo funtsatua jakinaraztea Iruzzurren aurkako Koordinazio Nazionalaren Zerbitzuari.	

Interes-gatazkak saihesteko prozesuak eta tresnak		
Neurria	Deskribapena	Eredua
Interes-gatazken modalitateei buruzko informazioa	Inplikaturako pertsonen interes-gatazkari, haren modalitateei, inplikazioei eta hura saihesteko moduari buruzko informazioa dutela bermatzea.	
IGEAREN interes-gatazkarik ez dagoelako adierazpena	Deklaratzaileak adieraziko du itxurazko interes-gatazkarik, balizko interés-gatazkarik edo gatazka errealik dagoen, egoera horretara eraman lezakeen inguruabarrik, eta balizko edozein interes-gatazka deklaratzeko konpromisoa hartzen duela.	VI. A eranskina VI. B eranskina
Balizko interes-gatazken prebentzioari, detekzioari eta kudeaketari buruzko dokumentua	Bertan, langileei informazioa ematen zaie interes-gatazka motei buruz, gatazka hori saihesteko moduei buruz eta gai horri buruz indarrean dagoen araudiari buruz, eta balizko kasu bat antzemanaz gero jarraitu beharreko prozedura jasotzen da.	VII. eranskina
Datuak egiaztatzea eta gurutzatzea	Arriskuak ebaluatzeko datuak lortzeko, biltegitratzeko eta aztertzeko tresnak erabiltzea	
Adierazleen katalogoa (bandera gorriak)	Interes-gatazkarik dagoen zehazteko erreferentziatzko adierazleak.	V. eranskina
Komunikazio-sistema	Interes-gatazkak eragindako pertsonak idatziz jakinaraziko dio hierarkian gorago dagoenari, eta txosten juridiko bat egingo da gatazka judizializatzeko erabakia babesteko, baldin eta erabaki hori penala bada.	
Jarduera berrikustea, etetea edo kargu-uztea	Interes-gatazka duten agintariek eta langile edo onuradun pribatuek, bazkideek, kontratistek eta azpikontratistek abstenitu egingo dute ukitutako prozeduretan.	

Estatuaren laguntzak eta finantzaketa bikoitza saihesteko prozesuak eta tresnak		
Neurria	Deskribapena	Eredua
Autoebaluazioa	Erakunde gauzatzaileek autoebaluazio-galdetegi bat beteko dute aldizka, gutxieneko estandarra betezen dutela bermatzeko.	VIII. eranskina
Kudeaketa eta barne-kontrola	Kontrol-sistemen bidez egiaztatuko da ez dagoela finantzaketa bikoitzik. IGAEK, Kontrol Ekonomikoko Bulegoarekin lankidetzan, auditoria espezifikoa egin ahal izango ditu.	

Ingurumenean inpaktu negatibo esanguratsurik ez dagoela bermatzeko prozesuak eta tresnak		
Neurria	Deskribapena	Eredua
Ingurumenari kalte esanguratsurik eragiten ez zaiola bermatzeko prozesua	<ol style="list-style-type: none"> 1. Neurriak 1030/2021 Aginduan adierazitako sei ingurumen-helburuetan eraginik duen. 2. Neurriak ingurumen-helburuetako batean eragina izan dezakeen kasuen funtsezko justifikazioa. 	IX. eranskina

13. ERANSKINAK

I. eranskina: Autoebaluazio- eta arrisku-testa

Kudeaketaren kontrol-testa eta barne-auditoria

Galdera	Betetze-maila			
	4	3	2	1
1. Badu zerbitzu edo giza baliabide espezifikorik?		3		
2. Aplikatzen al dituzte argi eta garbi definitutako prozedurak?		3		
3. Kontrol-plan bat egiten al dute eta nola gauzaten den ebaluatzen al da?			2	
4. Egindako lanak dokumentatu eta emaitzen txostenak egiten dira?		3		
5. Lortutako emaitzak zuzendaritzari edo arduradunei igotzen al zaizkie?		3		
6. Neurri zuzentzaileen aplikazioa aztertzen al dute?			2	
7. Egin al dute kontrol-planik BEEPari dagokienez?			2	
8. Ziurtatzen al du neurri zuzentzaileak epe laburrean aplikatuko direla?		3		
9. Egiten al dute berriazko baliozkotze-lanik kudeaketa-txostenari buruz?				1
10. Zein da kanpoko auditoreek egindako Kudeaketa Kontrolaren balorazioa?			2	
Puntuak guztira.	24			
Gehieneko puntuak.	40			
Puntu erlatiboak (guztizko puntuak / gehieneko puntuak).	0,60			

Mugarrien eta helburuen testa

Galdera	Betetze-maila			
	4	3	2	1
1. Badago aurretiko esperientziarik helburuen araberrako kudeaketan?			2	
2. Aplikatzen al da prozedurarik mugarriak eta helburuak kudeatzeko? (Horretarako, galdetegi bat ematen da III.A eranskinean)		3		
3. Jaso al da mugarriak eta helburuak kudeatzeko prestakuntzarik?				1
4. Ba al dago giza baliabide espezifikorik Kudeaketa eta Jarraipenerako Informazio Sistemari mugarriak eta helburuak buruzko informazioa emateko?	4			
Puntuak guztira.	10			
Gehieneko puntuak.	16			
Puntu erlatiboak (guztizko puntuak / gehieneko puntuak).	0,625			

Ingurumen-kalteen testa

Galdera	Betetze-maila			
	4	3	2	1
1. Aplikatzen al da "kalte esanguratsurik ez eragiteko" printzipioa betetzen den baloratzeko prozedurarik? (Horretarako, egiaztapen-zerrendaren edo III.B eranskinetako check-list ereduaren ematen da).	4			
2. Lan hori egiteko giza baliabide espezifikoak al daude?			2	
3. Ez al dago alde aurreko gorabeherarik "kalte esanguratsurik ez eragiteko" printzipioa betetzeari dagokionez?		3		
4. Egiaztatu al da betearazpen-maila guztietan "kalte esanguratsurik ez eragiteko" printzipioa betetzeari buruzko azterketa egin dela?			2	
Puntuak guztira.	11			
Gehieneko puntuak.	16			
Puntu erlatiboak (guztizko puntuak / gehieneko puntuak).	0,6875			

Interes-gatazkaren testa, iruzurraren eta ustelkeriaren prebentzioa

Galdera	Betetze-maila			
	4	3	2	1
1. " Iruzurraren aurkako neurrien plan" bat al dago erakunde betearazleak edo erakunde erabakitzaileak berme eta adieraz dezan, bakoitzak bere jardun-eremuan, aplikatzekoak diren arauen arabera erabili direla funtsak, bereziki iruzurra, ustelkeria eta interes-gatazkak prebenitzeari, hautemateari eta zuzentzeari dagokionez?				1
2. Egiaztatu al da dagokion "Iruzurraren aurkako neurrien plana" dagoela betearazpen-maila guztietan?				1
Prebentzioa				
3. Ba al dago maila goreneko adierazpenik iruzurraren aurka borrokatzeko?	4			
4. Autoebaluazio bat egiten al da arrisku espezifikoak, horien eragina eta horiek gertatzeko probabilitatea identifikatzeko? Aldizka berrikusten al da?				1
5. Kode etiko bat zabaltzen da eta oparien politikari buruzko informazioa ematen da?				1
6. Etika publikoa sustatzen duen eta iruzurra detektatzen laguntzen duen prestakuntzarik ematen al da?				1
7. Prestatu al da interes-gatazkak tratatzeko prozedurarik?				1
8. Esku-hartzaile guztiek interes-gatazkarik ez dutelako adierazpena betetzen al dute?			2	
Hautematea				
9. Zehaztu al da iruzur-adierazlerik edo alerta-seinalerik (bandera gorriak), eta langileei jakinarazi al zaie horiek detektatzeko moduan?				1
10. Datuak aztertzeko edo arriskuak puntuatzeko tresnarik erabiltzen al da?				1
11. Ba al dago biderik edozein interesdunek salaketak aurkeztu ahal izateko?			2	
12. Ba al dago unitaterik salaketak aztertzeko eta neurriak proposatzeko?	4			
Zuzentzea				
13. Iruzurraren eragina ebaluatzen al da eta sistemikotzat edo puntualtzat jotzen al da?				1
14. Kendu egiten al dira iruzurraren eraginpean dauden eta MRRk finantzatu edo finantzatu beharreko proiektuak edo haien zatiak?	4			
Jarraitzea				
15. Gertatutakoaren eta hartutako neurrien berri ematen al zaie erakunde betearazleari, erakunde erabakitzaileari edo agintaritzari arduradunari, dagokionaren arabera?	4			
16. Salatzeko al dira, bidezko kasuetan, estatuko edo Europar Batasuneko agintari publikoei edo fiskaltzaren eta auzitegi eskudunen aurrean zigor daitezkeen egitateak?	4			

Puntuak guztira.	33
Gehieneko puntuak.	64
Puntu erlatiboak (guztizko puntuak / gehieneko puntuak).	0,515

Estatuaren laguntzen erregimenaren bateragarritasun-testa eta finantzaketa bikoitza saihestea

Estatu-laguntzak

Galdera	Betetze-maila			
	4	3	2	1
1. Aplikatzen al da prozedurarik eremu horretan eman beharreko laguntzak alde aurretik jakinarazi/komunikatu beharra baloratzeko eta, hala badagokio, dagokion alde aurreko jakinarazpena/jakinarazpena egiteko, Estatuko Laguntzei buruzko Europako Erkidegoko araudia errespetatzen dela bermatzeko? (Horretarako, egiaztapen-zerrenda edo check-list eredu bat ematen da).	4			
2. Lan hori egiteko giza baliabide espezifikokoak al daude?	4			
3. Ez al dago arrisku-aurrekaririk Estatuko Laguntzei buruzko araudia betetzeari dagokionez?	4			
4. Egiaztatu al da betearazpen-maila guztiek Estatuko Laguntzen araudia errespetatzen dutela?	4			
Puntuak guztira.	16			
Gehieneko puntuak.	16			
Puntu erlatiboak (guztizko puntuak / gehieneko puntuak).	1			

Finantzazio bikoitza

Galdera	Betetze-maila			
	4	3	2	1
1. Aplikatzen al da prozedurarik zure kudeaketa-eremuan BEEPa gauzatzeko, finantzaketa bikoitzik dagoen baloratzeko? (Horretarako, egiaztapen-zerrenda edo check-list eredu bat ematen da).	4			
2. Lan hori egiteko giza baliabide espezifikokoak al daude?	4			
3. Ez al dago aurretiko gorabeherarik finantzaketa bikoitzari dagokionez (MRRren edo beste edozein europar funtsaren esparruan)?	4			
4. Egiaztatu al da egikaritze-maila guztietan finantzaketa bikoitza egon ote daitekeen aztertu dela?	4			
Puntuak guztira.	16			
Gehieneko puntuak.	16			
Puntu erlatiboak (guztizko puntuak / gehieneko puntuak).	1			

Arriskuaren zenbatespena: balorazio-taula

Arloa	(a) Puntu erlatiboak	(b) Haztapen-faktorea	(c) Esleitutako balioa
Kudeaketa-kontrola.	0,60	18 %	10,80

Mugarriak eta helburuak.	0,625	34 %	21,25
Ingurumen-kalteak.	0,687	12 %	8,25
Interes-gatazka, iruzurraren eta ustelkeriaren prebentzioa.	0,515	12 %	6,18
Estatuaren Laguntzen Araubidearen bateragarritasuna.	0,875	12%	12
Finantzaketa bikoitza saihestea.	1	12 %	12
Guztira	N/A	100 %	70,48

Oharra: Erreferentzia-balioak.

Arrisku txikia:	Esleitutako balioa, guztira ≥90
Arrisku ertaina:	Esleitutako balioa, guztira ≥80
Arrisku handia:	Esleitutako balioa, guztira ≥70

II. eranskina: Mutrikuko Udalaren adierazpen instituzionala, iruzurra prebenitzeari, hautemateari eta zuzentzeari buruzkoa

Mutrikuko Udalbatzak, 2022ko martxoaren 31ko osoko bilkuran, iruzurraren aurkako adierazpen instituzional hau onartu zuen:

2020ko uztailaren 21ean, Europako Kontseiluak "NextGeneration EU" (EBko hurrengo belaunaldia) izeneko aparteko tresna bat adostu zuen, 750.000 milioi eurokoa, aldi baterako, COVID-19ak eragindako pandemiaren ondorio ekonomiko eta sozialei aurre egiteko, estatu kideekin koordinatutako erantzun europarra bermatuz.

NextGeneration EUren barruan bolumen handieneko tresnetako bat Berreskuratze eta Erresilientziarako Mekanismoa da (BEM), 672.500 milioi eurokoa. BEMen helburuak garatzeko funtsezko atal gisa, irailaren 30ean BOEn irailaren 29ko HFP/1030/2021 Agindua argitaratu zen. Horren bidez, Berreskuratze, Eraldatze eta Erresilientzia Plana (BEEP) egituratu da. Plan horren arabera, administrazio publikoek hainbat neurri hartu behar dituzte, besteak beste, kudeaketa- prozedurak eta kontrol-eredua egokitzea, haien konfigurazioarekin batera. Horrez gain, planean aurreikusitako neurrien barruan (eraldaketak/inbertsioak) dauden proiektuak eta azpi proiektuak definitu, planifikatu, gauzatu, jarraitu eta kontrolatzera bideratutako kudeaketa zehaztu behar dute.

Bestalde, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2021eko otsailaren 12ko 241/2021 (EB) Araudiaren 22. artikulua zenbait betebeharrak ezartzen dizkio Espainiako Estatuari, EBren finantza-interesak babeste aldera. Horretarako, iruzurraren aurkako neurrien plan bat egituratzeko betebeharrak ezartzen dio, EBren finantza-interesak babesteko helburuarekin.

Betebeharrak hori erdieste aldera, Aginduaren 6. artikuluan ("iruzurra, ustelkeria eta interes-gatazkak saihesteko, detektatzeko eta zuzentzeko mekanismoak indartzea"), BEEP neurriak betearazten parte hartzen duten erakunde erabakitzaile edo betearazle guztiek Iruzurraren Aurkako Neurrien Plan bat eduki beharko dute. Horren helburua da bermatzea eta aitortzea, dagokion jarduera-eremuan, dagozkien funtsak aplikatu beharreko arauen arabera erabili direla, bereziki, iruzurra eta ustelkeria prebenitzeari, hautemateari eta zuzentzeari dagokienez.

"Iruzur" terminoak engainua erabiltzea esan nahi du, irabazi pertsonalak lortzeko erakunde publiko bati lotutako pertsonarentzat edo hirugarren batentzat, edo galerak beste pertsona batentzat. "Ustelkeria" irabazi pertsonalak lortzeko botere- abusua da. "Interes-gatazka" dago pertsona baten eginkizunak modu inpartzialean eta objektiboan betetzeko arriskuan dagoenean, familiarekin, kideekin edo nazionalekin, interes ekonomikoekin edo EBko funts-eskatzaila batekin adibidez, partekatutako beste edozein interes- motarekin zerikusia duten arrazoiengatik. Iruzurrak, ustelkeriak eta interes-gatazkako kasuen kudeaketa txarrak ondorio finantzarioak izateaz gain, kalte larria egiten diote baliabide publikoei eta, beraz, EBko funtsak eraginkortasunez eta efizientziaz kudeatzeko ardura duen erakundearen ospeari.

Mutrikuko Udalak iruzurraren eta ustelkeriaren aurka dagoela adierazi du erabat, eta kalitate juridiko, etiko eta moral handia mantentzeko konpromisoa hartu du, bai eta osotasun, inpartzialtasun, gardentasun eta zintzotasun printzipioen arabera jokatzekoa ere. Gainera, bere eginkizunak betetzean iruzurraren eta ustelkeriaren aurka borrokatzeko konpromisoa berretsi du, eta interes-gatazkak goiz eta behar bezala kudeatzeko asmoa adierazi du.

Mutrikuko Udalak iruzurraren aurkako politika bat onartu du, edozein iruzur-jardueratarako disuasio-efektua izango duen betetze-kultura sustatzeko, eta, horrela, jarduera horiek modu proportzionatuan, eraginkorreetan, egokian eta denboran zehar egokituz prebenitu, detektatu, zuzendu eta jazarri ahal izateko.

Horrez gain, Mutrikuko Udalak konpromisoa hartzen du kudeaketa-prozedurak eta kontrol-eredu bat ezartzeko, EBko funtsak lortzeko eta bideratzeko espedienteen estandar etiko onenekin bat datorren izapidetze eraginkorra ziurtatzeko, BEEP planean aurreikusitako helburuak bete ditzan. Horren ondorioz, Mutrikuko Udalak konpromiso instituzionala hartu du 2022ko martxoaren 30a baino lehen Iruzurraren aurkako Neurrien Plana onartzeko.

Zehazki, konpromisoa hartzen du, besteak beste, epe horren barruan jarduketa hauek egiteko:

1. Arriskuen analisia eta ebaluazioa.
2. Kode Etikoa idaztea.
3. Kanal etikoaren protokoloa idaztea.
4. Interes-gatazkak prebenitzeko politika idaztea.
5. Eragozpenen eta oparien politika idaztea.
6. Iruzurraren prebentzioari buruzko prestakuntza eta kontzientziazioa.
7. Iruzurra Kontrolatzeko Organoa izendatzea.

Mutrikuko Udalak barneko jakinarazpen-kanalen bidez antzeman daitezkeen irregulartasunak edo iruzurraren eta ustelkeriaren susmoak salatuko ditu, eta Iruzurraren Aurkako Koordinazio Zerbitzu Nazionalarekin eta gainerako agintari eta erakunde publikoekin, Estatuko segurtasun-kidegoekin, autonomikoekin edo foralekin lankidetzan arituko da une oro.

Data eta sinadura

III. eranskina: Arriskuaren eragina eta probabilitatea ebaluatzeko eredua

<https://www.igae.pap.hacienda.gob.es/sitios/igae/es-ES/snca/Documents/Anexo%20I.%20MATRIZ%20PMA%20PRTR%20SNCA.xlsx>

IV. eranskina: Kode etikoa

Mutrikuko Udalak iruzurraren eta ustelkeriaren aurrean zero tolerantzia duela adierazi du Adierazpen Instituzional batean.

Udalak iruzurraren aurkako neurri eraginkorrak eta proportzionatuak abian jartzeko prozedurak ditu, hautemandako arriskuak kontuan hartuta. Prozedura horien barruan sartzen da, iruzurra prebenitzeko neurrien artean, Udaleko langile guztien Jokabide Kode Etikoa zabaltzea.

Kode hau funtsezko tresna da iruzurraren arloko balioak eta jokabide-jarraibideak transmititzeko, eta enplegatu publikoen jardura gidatzeko eta arautzeko balio behar duten printzipioak jasotzen ditu.

Mutrikuko Udaleko langileen eguneroko jarduerak Enplegatu Publikoaren Oinarrizko Estatutuaren Legearen testu bategina onartzen duen urriaren 30eko 5/2015 Legegintzako Errege Dekretuan eta Euskadiko Toki Erakundeei buruzko apirilaren 7ko 2/2016 Legean jasotako printzipio etikoak betetzen direla islatu behar du, eta honako puntu hauek bete behar dira:

Enplegatu publikoen betebeharrak. Jokabide-kodea.

Enplegatu publikoek arretaz bete beharko dituzte esleituta dituzten zereginak, eta interes orokorrak zaindu beharko dituzte, Konstituzioa eta gainerako ordenamendu juridikoa betez, eta honako printzipio hauen arabera jardun beharko dute: objektibotasuna, osotasuna, neutraltasuna,

erantzukizuna, inpartzialtasuna, konfidentzialtasuna, zerbitzu publikoari dedikazioa, gardentasuna, eredugarritasuna, austeritatea, irisgarritasuna, eraginkortasuna, zintzotasuna, kultura- eta ingurumen-ingurunea sustatzea, eta emakumeen eta gizonen arteko jokabide-printzipio publikoak errespetatzea.

Kapitulu honetan ezarritako printzipioek eta arauak emango dute enplegatu publikoen diziplina-araubidearen interpretazioaren eta aplikazioaren berri.

Printzipio etikoak.

1. Enplegatu publikoek Konstituzioa eta ordenamendu juridikoa osatzen duten gainerako arauak errespetatuko dituzte.
2. Bere jardunak herritarren interes orokorrak asetzea izango du helburu, eta inpartzialtasunera eta interes komunera bideratutako gogoeta objektiboetan oinarrituko da, alde batera utzita norberaren, familiaren, korporazioaren,

bezeroen edo printzipio horrekin talka egin dezakeen beste edozein jarrera adierazten duen beste edozein faktore.

3. Zerbitzuak ematen dituzten administrazioekiko leialtasun eta fede onaren printzipioen arabera jardungo dute, bai eta nagusiekin, lankideekin, mendekoekin eta herritarrekin ere.
4. Jokabide hori oinarrizko eskubideen eta askatasun publikoen errespetuan oinarrituko da, eta saihestu egingo du bereizkeriarik eragin dezakeen jarduera oro, jaiotza, arraza edo etnia, generoa, sexua, sexu-joera, erlijioa edo sinesmenak, iritzia, desgaitasuna, adina edo beste edozein baldintza edo inguruabar pertsonal edo sozial dela-eta.
5. Abstenitu egingo dira interes pertsonala duten gaitan, bai eta beren lanpostu publikoarekin interes-gatazkak sortzeko arriskua ekar dezakeen jarduera pribatu edo interes orotan ere.
6. Ez dute obligazio ekonomikorik hartuko, eta ez dute esku hartuko pertsona edo erakundeekin egindako finantza-eragiketetan, ondare-betebeharretan edo negozio juridikoetan, baldin eta horrek lanpostu publikoaren betebeharrekiko interes-gatazka ekar badezake.
7. Enplegatu publikoek ez dute onartuko pertsona fisikoen edo erakunde pribatuen aldetik inolako fabore- edo egoera-traturik, justifikatu gabeko pribilegioa edo abantaila dakarrenik.
8. Eraginkortasun-, ekonomia- eta efizientzia-printzipioen arabera jardungo dute, eta interes orokorra lortzen dela eta erakundearen helburuak betetzen direla zainduko dute.
9. Ez dute eraginik izango administrazio-izapideak edo -prozedurak arrazoi zuzenik gabe arintzean edo ebaztean, ez eta, inola ere, kargu publikoen titularren edo haien familia- eta gizarte-ingurune hurbilaren mesederako pribilegioa dakarrenean edo hirugarrenen interesak kaltetzen dituenean ere.
10. Arduraz beteko dituzte dagozkien edo agintzen zaizkien zereginak, eta, hala badagokio, epearen barruan ebatziko dituzte beren eskumeneko prozedurak edo espedienteak.
11. Zerbitzu publikoari eskainitako dedikazioaren printzipioaren arabera gauzatuko dituzte beren eskuduntzak, eta ez dute soilik zerbitzu publikoaren aurkako jokabiderik izango, ezta zerbitzu publikoen egikaritzan neutraltasuna arriskuan jartzen duen beste edozein jokabide ere.
12. Isilpean gordeko dituzte sailkatutako gaiak edo hedatzea legez debekatuta duten beste gai batzuk, eta zuhurtziaz jokatuko dute beren karguaren ondorioz ezagutzen dituzten gaiei buruz, lortutako informazioa ezin erabili ahal izango dutela beren onurarako edo hirugarrenen onurarako, edo interes publikoaren kalterako.

Jokabide-printzipioak.

1. Arretaz eta errespetuz tratatuko dituzte herritarrak, haien nagusiak eta gainerako enplegatu publikoak.
2. Lanpostuari dagozkion zereginak arduraz eta ezarritako lanaldia eta ordutegia betez beteko dira.

3. Nagusien jarraibide eta agindu profesionali men egingo diete, ordenamendu juridikoa nabarmen hausten dutenean izan ezik; kasu horretan, berehala jakinaraziko dizkiete dagozkien ikuskapen-organoei.
4. Herritarrei informazioa emango diete ezagutzeko eskubidea duten gai edo gaiei buruz, eta beren eskubideak baliatzea eta betebeharrak betetzea erraztuko dute.
5. Baliabide eta ondasun publikoak austeritatez administratuko dituzte, eta ez dituzte erabiliko beren edo hurbilekoen onurarako. Era berean, haien kontserbazioa zaintzeko betebeharra izango dute.
6. Uko egingo zaio baldintza onuragarrietan egindako edozein opari, mesede edo zerbitzuri, baldin eta ohiko erabilerez, gizarte-erabilerez eta kortesiazko erabilerez haratago badao, Zigor Kodean ezarritakoari kalterik egin gabe.
7. Dokumentuen konstantzia eta iraupena bermatuko dute, horiek transmititzeko eta ondorengo arduradunei entregatzeko.
8. Eguneratuta edukiko dute prestakuntza eta kualifikazioa.
9. Laneko segurtasunari eta osasunari buruzko arauak beteko dituzte.
10. Beren nagusiei edo organo eskudunei jakinaraziko dizkiete destinoa duten unitatearen eginkizunen garapena hobetzeko egokitzat jotzen dituzten proposamenak. Horretarako, enplegatu publikoen edo administratuen proposamenen harrera zentralizatzeko eskumena duen instantzia egokia sortzea aurreikusi ahal izango da, zerbitzuaren eraginkortasuna hobetzeko.
11. Herritarrei arreta eskatzen duten hizkuntzan emango zaiela bermatuko dute, betiere lurraldean ofiziala bada.

Berreskuratze eta Erresilientzia Mekanismoaren (BEM) funtsen kudeaketari aplikatutako printzipioak

Enplegatu Publikoaren Oinarrizko Estatutuan ezarritakoa gorabehera, Berreskuratze, Eraldaketa eta Erresilientzia Planeko (BEEP) neurriak betearazten parte hartzen duten kudeaketa-, jarraipen- eta/edo kontrol-lanak egiten dituzten pertsonak arreta berezia eskainiko diote Etika eta Jokabide Kode hau betetzeari, BEMaren funtsekin finantzaturako proiektuak kudeatzeko prozeduraren alderdi eta fase hauetan:

1) Batasuneko, nazioko eta/edo eskualdeko legeria, kasuan kasuko gaien aplikatzekoa, zorrotz beteko da, bereziki honako gai hauetan:

- Gastuen hautagarritasuna.
- Kontratazio publikoa.
- Laguntza-erregimenak.
- Informazioa eta publizitatea.
- Ingurumena.
- Aukera-berdintasuna eta diskriminaziorik eza.

2) Mutrikuko Udaleko enplegatu publikoek, BEMaren funtsen kudeaketarekin, jarraipenarekin eta kontrolarekin zerikusia dutenek, gardentasunean oinarrituta beteko dituzte beren eginkizunak. Printzipio horrek argitasuna eta egiazkotasuna eskatzen du ezagutzera ematen den edozein informazio edo daturen tratamenduan eta hedapenean, bai barruan, bai kanpoan.

Printzipio horrek informazio-eskaerei arretaz erantzutera behartzen du, interes publikoko arrazoiengatik sentikortzat har daitekeen informazioaren osotasuna inola ere arriskuan jarri gabe.

3) Arreta berezia jarriko da gardentasun-printzipioa betetzean:

- BEMaren funtsek finantzatutako laguntzak emateko prozesuen emaitzak jakinarazten direnean.
- Kontratazio-prozedurak garatzen diren bitartean.

4) Gardentasun-printzipioa betetzeak ez du eragotziko langileek konfidentzialtzat jotzen den informazioa behar bezala erabiltzea, hala nola datu pertsonalak edo enpresetatik eta beste erakunde batzuetatik datorren informazioa. Hala ere, ezin izango dute erabili beren edo hirugarrenen onurarako, edozein mesede-tratu lortzeko edo interes publikoaren kalterako.

5) Interes-gatazka egongo da, baldin eta jarduera inpartzial eta objektiboa konprometituta badago familia-arrazoiengatik, afektibitateagatik, kidetasun politikoagatik, interes ekonomikoagatik edo beste edozein arrazoiengatik, batera finantzatutako jardueren onuradunekin.

Interes-gatazka bat sortzen da enplegatu publiko batek bere interes pribatuak lanbide-betebeharren aurretik jartzeko aukera izan dezakeenean.

Arreta berezia jarriko da "kontratazio" eta "laguntza publikoak emateko" prozedurekin lotutako langile publikoen artean interes-gatazkarik ez sortzeko, BEMko funtsek finantzatutako eragiketetan, iruzur-arriskuaren balorazioa eginez eta Mutrikuko Udalaren iruzurraren aurkako planeko neurriak aplikatuz.

Etika eta Jokabide Kodea betetzea.

Etika eta Jokabide Kode honen printzipioak ulertzea eta betetzea BEMko funtsekin finantzatutako eragiketen kudeaketa-, jarraipen- eta/edo kontrol-eginkizunak betetzen dituzten pertsona guztien erantzukizuna da.

Udaleko langile guztiek eta haien ordezkari politikoek betebehar hauek dituzte:

- Langile guztiek Kode hau ezagut dezaten sustatzea.
- Kodean xedatutakoa irakurri eta betetzea.
- Lan-ingurunean zabaltzen laguntzea laguntzaileei, hornitzaileei, laguntza teknikoko enpresei, laguntzen onuradunei edo udalarekin harremanetan dagoen beste edozein pertsonari.
- Kodeari buruz sor daitezkeen zalantzak argitzen laguntzea.

Hura betetzeko eredu izatea.

V. eranskina: Adierazleen katalogoa (bandera gorriak)

Bandera gorriak alarma-seinaleak, pistak edo iruzur-zantzuak dira. Bandera gorri bat egoteak ez du esan nahi nahitaez iruzurra dagoenik, baina adierazten du jardueraren eremu jakin batek arreta gehigarria behar duela iruzur potentzial bat baztertzeko edo berresteko.

EGEFerako, EGIFerako eta FCrako iruzur-adierazleei buruzko informazio-oharra, Funtsak Koordinatzeko Batzordeak (COCOF) egina, erreferentziatzen hartuta, jarraian bandera gorrien zerrenda ez-zehatz bat zerrendatzen da, iruzurrak izan daitezkeen jardueren tipologiaren arabera sailkatuta.

1. IRUZURRA KONTRATUETAN ETA KONTRATAZIO PUBLIKOAN

1.1. Ustelkeria, eroskeria eta legez kanpoko komisioak

DESKRIBAPENA:

Legez kanpoko eroskeriak eta komisioak dira «baliozko gauzaren bat» ematea edo jasotzea, administrazio-egintza batean edo enpresa-erabaki batean eragiteko.

IRUZURRAREN ADIERAZLEAK:

- Harreman sozial estua dago enplegatu kontratatzaile baten eta zerbitzu-emaila edo hornitzaile baten artean;
- Enplegatu kontratatzailearen ondarea azalpenik gabe edo bat-batean handitzen bada;
- Langile kontratatzaileak ezkutuko kanpo-negozioa du.
- Kontratatzaileak ospea du legez kanpoko komisioak ordaintzeko sektorean;
- Kontratuetan, agiririk gabeko aldaketak edo maiz gertatzen dira, eta haien balioa handitzen dute;
- Langile kontratatzaileak uko egiten dio kontratazio publikoarekin loturarik ez duen lanpostu baterako sustapenari;
- Langile kontratatzaileak ez du aurkeztu edo bete interes-gatazkarik.

1.2. Interes-gatazka

DESKRIBAPENA:

Erakunde kontratatzailearen langile batek kontratu batean estalitako finantza-interesen bat duenean, interes-gatazka sortzen da.

IRUZURRAREN ADIERAZLEAK:

- Kontratatzaileak jakin batek faboritismoa baliatzen du, azaldu gabea edo ohikoa ez dena. Etengabe onartzen da lan garestia, kalitate gutxikoa eta abar.
- Langile kontratatzaileak ez du aurkeztu edo bete interes-gatazkarik.

- Langile kontratatzaileak uko egiten dio kontratazio publikoarekin loturarik ez duen lanpostu baterako sustapenari.
- Badirudi enplegatu kontratatzaileak beste negozio bat zuzentzen duela edo lehiakide izan daitekeen sozietate batean lan egiten duten senideak dituela.
- Kontratazioaz arduratzen den langile baten eta zerbitzu edo produktuen hornitzaile baten arteko sozializazioa.
- Kontratazioaren ardura duen langilearen aberastasuna edo bizi-maila azalpenik gabe edo bat-batean handitzea.
- Lizatzioko dokumentuak idazteaz arduratzen den pertsonak edo goi-funtzionario batek behin eta berriz kontratatzen du kanpoko enpresa bat, dokumentazioa idazten laguntzeko, beharrezkoa ez bada ere.
- Prozedura negoziatua aukeratu da, nahiz eta prozedura irekia egin daitekeen.
- Kontratazio-organoko langile batek lehiaketan parte har dezakeen enpresa batentzat lan egin du kontratazio-organon sartu aurretik.

1.3. Lizitzaile baten aldeko zehaztapenak eta plegu amainatuak

DESKRIBAPENA:

Baldintza-agiriek lizitzaile jakin baten kualifikazioetara egokitutako zehazpenak dituzte, edo lizitzaile bakar batek bete ditzakeenak.

IRUZURRAREN ADIERAZLEAK:

- Eskaintza bakarra edo eskaintza-kopuru anormalki baxua aurkeztea, lizitaziorako aukera emanez;
- Prozeduraren plegu gidarien eta kontratista irabazlearen produktu edo zerbitzuen arteko antzekotasun handia;
- Beste lizitzaile batzuen kexak;
- Preskripzio murriztaileagoak edo orokorragoak dituzten agiriak, antzeko aurretiazko prozeduretan onartutakoak baino;
- Ezohiko edo arrazoizkoak ez diren klausulak dituzten pleguak;
- Hornitzaile berari esleipen asko egitea;
- Kontratzailearen eta lizitzaile batzuen artean harreman edo harreman pertsonalak egotea;
- Botere adjudikatzaileak marka jakin bateko produktu bat definitzen du produktu generiko baten ordez.

1.4. Kolusiozko lizitazioak

DESKRIBAPENA:

Eremu geografiko edo eskualde bateko edo industria-sektore jakin bateko kontratista batzuk lehiari aurre egiteko eta prezioak zenbait lizitazio-kolusio-mekanismoren bidez igotzeko eratzen dira.

IRUZURRAREN ADIERAZLEAK:

- Eskaintza irabazlea altuegia da aurreikusitako kostuekin, prezio publikoen zerrendekin, industriako antzeko obra edo zerbitzuekin edo batez besteko zerbitzuekin, edo merkatuko erreferentziako prezioekin alderatuta;
- Lizitzaile guztiek prezio altuak etengabe eskaintzen dituzte;
- Eskaintzen prezioak bat-batean jaisten dira lizitzaile berriek prozeduran parte hartzen dutenean;
- Esleipendunak eskualdearen, lan motaren eta obra motaren arabera banatzen/txandakatzen dira;
- Esleipendunak lizitzaile galtzaileak azpikontratatzeko dituzte;
- Ezohiko eskaintzen ereduak (adibidez, eskaintzek beherapen-ehuneko zehatzak dituzte, eskaintza irabazlea prezio onargarrien atalasearen azpian dago, zehazki kontratuaren aurrekontuari eskaintzen zaio, eskaintzen prezioak altuegiak dira, hurbilegiak, oso desberdinak, zenbaki biribilak, osatugabeak eta abar);

1.5. Datuak iragaztea

DESKRIBAPENA:

Kontratazioaz, proiektua diseinatzeaz edo eskaintzak ebaluatzeaz arduratzen diren langileek isilpeko informazioa iragazten dute, lizitzaile bati proposamen tekniko edo finantzario bat egiten laguntzeko.

IRUZURRAREN ADIERAZLEAK:

- Lizitazio-prozeduren kontrola eskasa da; adibidez, epeak ez dira aplikatzen;
- Eskaintza irabazlea hurrengoaren azpitik dago;
- Eskaintza batzuk laster ireki dira;
- Eskaintza berantiarak onartzen dira;
- Aurkeztutako azken eskaintza baxuena da;
- Eskaintza guztiak baztertu egiten dira, eta kontratua berriz ere lizitaziora ateratzen da;

1.6. Aurkeztutako eskaintzak manipulatzeko

DESKRIBAPENA:

Kontratazioaren langileek jasotako eskaintzak manipulatu dituzte kontratista jakin bat hautatzeko delako ziurtatzeko (eskaintzak aldatzen, "galtzen", zehaztapenetan usteko akatsak daudelako baliogabetzen, etab.).

IRUZURRAREN ADIERAZLEAK:

- Lizitzaileen kexak;

- Kontrol falta eta lizitazio-prozedura desagokiak;
- Eskaintzak jaso ondorengo aldaketen zantzuak;
- Erroreengatik baztertutako eskaintzak;
- Gaitutako lizitazailea, zalantzazko arrazoiengatik baztertua;
- Prozedura ez zen esleitu, eta berriz egin zen deialdia, nahiz eta eskatutako gutxieneko kopurua baino eskaintza gutxiago jaso.

1.7. Gastua zatikatzea

DESKRIBAPENA:

Kontratatuak bi eskaera edo kontratu edo gehiagotan zatitzen dute erosketak bat, lehia edo goi-mailako zuzendarien berrikuspenak saihesteko.

IRUZURRAREN ADIERAZLEAK:

- Esleipen zuzeneko prozedurak edo publizitate-atalaseak erabiltzeko onartutako mugen azpitik, edo lehia-berme handiagoko prozedurak eskatuko lituzketen mugen azpitik, antzeko xedea duten bi eskuraketa edo gehiago hauteman dira;
- Erosketak justifikaziorik gabe bereiztea, adibidez, eskulanerako eta materialetarako bereizitako kontratuak, biak lizitazio-atalase irekien azpitik daudela;
- Erosketa sekuentzialak, lizitazioen publizitate-betebeharraren atalaseen azpitik.

1.8. Kontratuen nahasketa

DESKRIBAPENA:

Antzeko eskaerak dituen kontratista batek kostu berak kargatzen ditu, eta horrek gehiegizko fakturazioa eragiten du.

IRUZURRAREN ADIERAZLEAK:

- Antzeko fakturak aurkezten dira hainbat zeregin edo kontraturen esparruan;
- Kontratista berak aldi berean zeregin bat baino gehiago fakturatzen baditu.

1.9. Kostuak bidegabe lotzea

DESKRIBAPENA

Kontratista batek nahita egiten du iruzur kostu onartezinak edo arrazoizkoak kargatuz, edo kontratu bati zuzenean edo zeharka esleitu ezin zaizkion kostuak kargatuz. Lan-kostuak material-kostuak baino garestiagoak izan daitezke, teoriarik langile baten lana edozein kontratutan karga daitekeelako.

IRUZURRAREN ADIERAZLEAK:

- Gehiegizko lan-kargak edo ohikoa ez den lan-kargak eragiten dira;
- Kontratuaren aurrerabidearekin bat ez datozen lan-kargak kaltetzen dira;
- Ordutegi-fitxetan aldaketa nabarmenak daude;

- Ezinezkoa da ordutegi-fitxak aurkitzea;
- Material-kostu berak kontratu bati baino gehiagori eragiten diote;
- Zeharkako kostuak zuzeneko kostuak dira.

1.10. Prezioak modu desegokian finkatzea

DESKRIPZIOA:

Prezioak modu desegokian finkatzen dira kontratistak bere prezio-proposamenetan kostuei edo prezioak finkatzeari buruzko datu eguneratuak, osoak eta zehatzak ematen ez dituenean, eta horrek kontratua garestitzea dakar.

IRUZURRAREN ADIERAZLEAK:

- Kontratistak uko egiten dio kostuen egiaztagiriak aurkezteari, atzeratu egiten du haien entrega edo ez da gai horiek aurkezteko;
- Kontratistak dokumentazio desegokia edo osatugabea aurkeztu du;
- Prezioak finkatzeari buruzko informazioa zaharkitua dago;
- Prezioek altuak dirudite antzeko kontratuekin, prezioen zerrendekin edo sektoreko batez besteko prezioekin alderatuta.

1.11. Kontratuaren zehaztepanak ez betetzea

DESKRIBAPENA:

Kontratuaren zehaztepanak betetzen ez dituzten eta haiek bete dituztela ondorioztatzen duten kontratistek iruzurra egiten dute.

IRUZURRAREN ADIERAZLEAK:

- Proba eta ikuskapenen emaitzak ez datoz bat kontratuaren zehaztepanekin;
- Probak eta ikuskapenak ziurtatzen dituzten dokumentuak falta dira;
- Kalitatea eta emaitzak txarrak dira, eta erreklamazio asko daude;
- Kontratistaren gastuen erregistroetan egiaztatu da, adibidez, kontratistak ez dituela obretarako behar diren materialak erosi, ez duela beharrezko ekipamendurik eta ez duela errentan eman edo ez duela lantokian behar den eskulanik.

1.12. Faktura faltsuak, puztuak edo bikoiztuak

DESKRIBAPENA:

Kontratista batek nahita aurkeztu ditu faktura faltsuak, puztuak edo bikoiztuak, bere kontura jardunez edo langile kontratatzaileen kolusioan, ustelkeriaren ondorioz.

IRUZURRAREN ADIERAZLEAK:

- Fakturatutako ondasunak edo zerbitzuak ez daude inbentarioan edo ezin dira horien berri eman;
- Ez dago fakturatutako ondasunen edo zerbitzuen ordainagiririk;

- Fakturatutako ondasunen edo zerbitzuen eskaera zalantzazkoa da edo ez da existitzen;
- Kontratastaren erregistroek ez dute jasotzen lana egin denik edo beharrezko kostuak egin direnik;
- Prezioak, zenbatekoak eta artikuluen edo baldintzen deskribapenak gehiegizkoak dira edo ez datoz bat kontratuaren objektuarekin, eskaerarekin, ordainagirien erregistroarekin, inbentarioarekin edo erabilera-erregistroekin;
- Faktura bat baino gehiago daude zenbateko berarekin, faktura-zenbaki berarekin, data berarekin, etab.
- Azpikontratazioak egin dira, bata bestearen atzetik;
- Eskudiruzko ordainketak egin dira;
- Paradisu fiskaletan inskribatutako enpresei ordainketak egin zaizkie.

1.13. Zerbitzu fantasmak emaileak

DESKRIBAPENA:

Kontratastak enpresa fantasmak sortzen dituzte eskaintza osagarriak kolusioan aurkezteko, kostuak puzteko edo fikziozko fakturak sortzeko.

IRUZURRAREN ADIERAZLEAK:

- Zerbitzu-hornitzailea ezin da aurkitu enpresen direktorioetan, Interneten, Googlen edo bestelako bilaketa-tresnetan, etab.;
- Zerbitzu-hornitzaileen helbideak ez daude;
- Zerbitzu-emaileak aurkeztutako zerrendako helbideak edo telefono-zenbakiak gezurrezkoak dira;
- Paradisu fiskal batean inskribatutako enpresa batera jotzen da.

1.14. Produktuak ordezkatzeari

DESKRIBAPENA:

Kontratuan zehaztutako artikuluen ordezkari kalitate txikiagoko beste batzuk jartzea da kontua, erosleak horren berri izan gabe.

IRUZURRAREN ADIERAZLEAK:

- Ohikoak ez diren enbalajeak edo enbalaje generikoak erabiltzen dira: bilgarriak, ohikoak ez diren koloreak edo marrazkiak;
- Espero den itxura ez dator bat benetakoarekin;
- Aldeak daude produktuen identifikazio-zenbakien eta argitaratutako arteen, katalogoan edo zenbaki-sisteman agertzen direnen arteen;
- Probetan edo funtzionamenduan hautemandako akatsen kopurua batez bestekoa baino handiagoa da, ordezkari pieza goiztiarrak behar dira edo mantentze- edo konponketa-kostuak handiak dira;

- Betetze-ziurtagiriak kualifikaziorik gabeko edo ziurtatu gabeko pertsona batek sinatzen ditu;
- Alde nabarmena dago zenbatetsitako kostuen eta materialen benetako kostuen artean;
- Serie-zenbakiak ez dira ohikoak edo ezabatuta daude; serie-zenbakiak ez datoz bat fabrikatzailearen zenbaki-sistema legitimoarekin;
- Inbentarioan edo fakturan agertzen diren artikuluen zenbakiak edo deskribapenak ez datoz bat eskaeran aurreikusitakoarekin.

VI. A eranskina: HFP/1030/2021 Aginduaren interes-gatazkarik ezaren adierazpena (IGEA)

Espediente-zenbakia:	Unitate kudeatzailea
PRTR proiektu/jardueraren kode bakarra: (Osagaia. Erreforma/Inbertsioa. Azpi proiektua. Jarduera)	
Azpi proiektuaren/Jarduketaren izena:	

Kontratua

Diru-laguntza

Goian aipatutako kontratazio-/dirulaguntza-prozeduran inpartzialtasuna bermatze aldera, behean sinatzen dutenek, espedientea prestatu eta izapidetzeko prozesuan parte hartzen dutenez, honako hau adierazten dute:

Lehenengoa.- Ondokoen berri izatea:

1. Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren uztailaren 18ko 2018/1046 (EB, Euratom) Erregelamenduaren (EBren finantza-erregelamendua) 61.3 artikulua, «Interes-gatazka» izenekoak, honako hau ezartzen du: «interes-gatazka egongo da funtzioak inpartzialtasunez eta objektiboki betetzea arriskuan dagoenean arrazoi familiarrengatik, afektiboengatik, kidetasun politiko edo nazionalagatik, interes ekonomikoengatik edo interes pertsonaleko zuzeneko edo zeharkako edozein arrazoiengatik.»
2. Sektore Publikoko Kontratuen azaroaren 8ko 9/2017 Legearen 64. artikulua («Ustelkeriaren aurkako borroka eta interes-gatazken prebentzioa») lehiaren distorsio oro saihesteko, prozeduran gardentasuna bermatzeko eta hautagai eta lizitatzailerik guztiei tratu-berdintasuna bermatzeko helburua duela.
3. Sektore Publikoaren Araubide Juridikoaren urriaren 1eko 40/2015 Legearen 23. artikulua, «Abstentzioa» izenekoak, ezartzen du ez dutela prozeduran esku hartu behar «hurrengo paragrafoan adierazitako egoeraren batean dauden administrazioetako agintari eta langileek», honako hauek izanik:
 - a. Interes pertsonala izatea aztergai den gaian edo gai horretako ebazpenak eragin diezaiokkeen beste batean; sozietate edo erakunde interesdunen bateko administratzaile izatea, edo interesdunen batekin ebatzi gabeko auziren bat izatea.
 - b. Ezkontza-lotura edo antzeko izateko egoera izatea, eta laugarren mailarainoko odol-ahaidetasuna edo bigarren mailarainoko ezkontza-ahaidetasuna izatea interesdunetako edozeinekin, erakunde edo sozietate interesdunen administratzaileekin, bai eta prozeduran esku hartzen duten aholkulari, legezko ordezkari edo mandatariekin ere;

halaber, bulego profesional bera izatea edo haiekin elkartuta egotea aholkularitza, ordezkaritza edo mandaturako.

- c. Aurreko paragrafoan aipatutako pertsonaren batekin adiskidetasun mina edo ageriko etsaitasuna izatea.
- d. Kasuan kasuko prozeduran aditu edo lekuko gisa parte hartu izana.
- e. Gaiari zuzenean interesa duen pertsona fisiko edo juridikoren batekin zerbitzu-harremana izatea, edo pertsona horri azken bi urteetan edozein motatako eta edozein inguruabar edo tokitan zerbitzu profesionalak eman izana».

Bigarrena. Ez dagoela EBren Finantza Erregelamenduaren 61.3 artikuluan adierazitako interes-gatazkatzat jo daitekeen ezein egoeratan, eta ez dagoela Sektore Publikoaren Araubide Juridikoaren urriaren 1eko 40/2015 Legearen 23.2 artikuluko abstentzio-kausarik, lizitazio-/emakida-prozedurari eragin diezaiokkeenik.

Hirugarrena. Konpromisoa hartzen duela kontratazio-organoari/ebaluazio-batzordeari lehenbailehen jakinarazteko interes-gatazkarik edo abstentzio-kausarik dagoen edo egon daitekeen.

Laugarrena. Badakit interes-gatazkarik ez dagoela egiaztatzen duen adierazpen faltsu batek aplikatzekoa den araudiak ezartzen dituen diziplina-ondorioak izango dituela.

(Data eta sinadura, izen osoa eta NAN)

VI. B eranskinak: HFP/55/2023 Aginduaren interes-gatazkarik ezaren adierazpena (IGEA)

Espediente-zenbakia:	Unitate kudeatzailea
PRTR proiektu/jardueraren kode bakarra: (Osagaia. Erreforma/Inbertsioa. Azpi proiektua. Jarduera)	
Azpi proiektuaren/Jarduketaren izena:	

Kontratua

Diru-laguntza

Goian aipatutako dirulaguntza prozeduran inpartzialtasuna bermatze aldera, behean sinatzen duenak, espedientea prestatu eta izapidetzeko prozesuan parte hartzen duenez, honako hau adierazten du:

Lehenengoa.

Honako hauen berri izatea:

1. Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren uztailaren 18ko 2018/1046 (EB, Euratom) Erregelamenduaren (EBren finantza-erregelamendua) 61.3 artikulua, «Interes-gatazka» izenekoak, honako hau ezartzen du: «Interes-gatazka egongo da funtzioak inpartzialtasunez eta objektiboki betetzea arriskuan dagoenean arrazoi familiarreatatik, afektiboetatik, kidesun politiko edo nazionaletatik, interes ekonomikoetatik edo interes pertsonaleko zuzeneko edo zeharkako edozein arazoiretatik».

2. Azaroaren 8ko 9/2017 Legeak (Sektore Publikoko Kontratuena, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2014ko otsailaren 26ko 2014/23/EB eta 2014/24/EB Zuzentarauen transposizioa egiten duena Espainiako ordenamendu juridikora) 64. artikuluan («Ustelkeriaren aurkako borroka eta interes-gatazken prebentzioa») honela definitzen du interes-gatazka: «Kontratazio-organoaren zerbitzura dauden langileek, lizitazio-prozeduraren garapenean parte hartzen dutenek edo prozeduraren emaitzan eragina izan dezaketenek, zuzenean edo zeharka interes finantzario, ekonomiko edo pertsonala izatea, lizitazio-prozeduraren testuinguruan haien inpartzialtasuna eta independentzia arriskuan jar dezakeena».

3. 2023rako Estatuko Aurrekontu Orokorrei buruzko abenduaren 23ko 31/2022 Legearen ehun eta hamabigarren xedapen gehigarriaren 3. apartatuak honako hau ezartzen du: «Interes-gatazkaaren arriskuaren analisi sistematiko eta automatizatu aplikatuko zaie erakunde erabakitzaileen, betearazleen eta instrumentalen zerbitzura dauden enplegatu publikoei eta gainerako langileei, baldin eta banaka edo kide anitzeko organoetako kide gisa parte hartzen badute deskribatutako prozeduretan, kontratuak esleitzeko edo dirulaguntzak emateko prozeduretan».

4. Ehun eta hamabigarren xedapen gehigarri horren 4. paragrafoak honako hau ezartzen du:

- «Tresna informatikoaren bidez, familia-harreman edo sozietate-lotura zuzenak edo zeharkakoak aztertuko dira, baldin eta aurreko apartatuan aipatzen diren

pertsonen eta prozedura bakoitzeko parte-hartzaileen artean interes-gatazka sor dezakeen interes pertsonal edo ekonomikoa badago».

- «Erlazioak edo loturak identifikatzeko tresnak, besteak beste, otsailaren 12ko 241/2021 (EB) Erregelamenduaren 22.2.d) .iii) artikuluan aipatzen diren pertsona juridikoen titulartasun errealeko datuak jasoko ditu, Zerga Administrazioako Estatu Agentziaren datu-baseetan daudenak, bai eta notarioen eta erregistratzaileen elkargoekin sinatutako hitzarmenen bidez lortutakoak ere».

Bigarrena.

Adierazpen hau sinatzen den unean, eta eskura duen informazioa kontuan hartuta, ez dagoela interes-gatazkatzat jo daitekeen ezein egoeratan, ehun eta hamabigarren xedapen gehigarriaren laugarren apartatuan aurreikusitakoaren arabera, ez eta dokumentu honetan aurreikusitako beste edozein egoeratan ere, baldin eta horrek eragina izan badezake dirulaguntzen lizitazio-/emakida-prozeduran.

Hirugarrena.

Hitz ematen dudala lehenbailehen jakinaraziko diodala ebaluazio-batzordeari edozein interes-gatazka, baldin eta abian den prozeduraren edozein unetan jakiten eta gertatzen bada.

Laugarrena.

Badakiela interes-gatazkarik ez dagoela adierazten duen adierazpen bat faltsua dela frogatzen bada, aplikatu beharreko araudiak ezartzen dituen diziplina-, administrazio- eta justizia-ondorioak izango dituela.

Bosgarrena.

MINERVA tresna informatikoaren bidez interes-gatazka egoteko arriskua aztertu ondoren, Berreskuratze, Eraldaketa eta Erresilientzia Plana (2023. urterako Estatuko Aurrekontu Orokorrei buruzko abenduaren 23ko 31/2022 Legearen ehun eta hamabigarren xedapen gehigarria aplikatuz emana) gauzatzen duten prozeduretan interes-gatazka izateko arriskua sistematikoki aztertzeari buruzko urtarrilaren 24ko HFP/55/2023 Aginduan ezarritako baldintzetan, eta bandera gorri bat detektatu denez (bandera gorriaren deskribapena eta eskatzaileen zerrenda, zeinei buruz hauteman baita), berriro diot ez dagoela prozeduran nire jarduketa objektiboa arriskuan jar dezakeen interes-gatazka eragin dezakeen egoerarik.

(Data eta sinadura, izen osoa eta NAN)

VII eranskina: Baliozko interes-gatazka prebenitzeko, detektatzeko eta kudeatzeko dokumentua

Europako Batzordeak, 2021/C 121/01 Komunikazioaren bidez, orientabideak ematen ditu interes-gatazkek saihesteko eta kudeatzeko moduari buruz, Finantza Erregelamenduaren arabera (Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2018/1046 EB Erregelamendua, 2018ko uztailaren 18koa, Batasunaren aurrekontu orokorrari aplikatu beharreko finantza-arauei buruzkoa). Bertan, honako hau zehazten da:

Interes-gatazkan honako eragile hauek egon daitezke:

- Kudeaketa-, kontrol- eta ordainketa-lanak egiten dituzten enplegatu publikoak eta beste agente batzuk, baldin eta eginkizun horietako bat/batzuk eskuordetu bazaie.
- Onuradun pribatuak, bazkideak, kontratistak eta azpi kontratistak, haien jarduketak funtsekin finantzatzen badira eta beren interesen alde jardun badezakete, baina EBren finantza-interesen aurka, interes-gatazka baten esparruan.

Interes-gatazka eragingo lukeen egoerari erreparatuta, honako hauek bereiz daitezke:

- Itxurazko interes-gatazka: enplegatu publiko edo onuradun baten interes pribatuek arriskuan jar dezaketenean bere eginkizunak edo betebeharrak objektiboki betetzea, baina, azkenean, ez dagoenean lotura identifikagarri eta indibidualik pertsonaren jokabidearen, jokabidearen edo harremanen alderdi zehatzekin (edo alderdi horietan eraginik ez duenean).
- Balizko interes-gatazka: enplegatu publiko edo onuradun batek halako interes pribatuak dituenean sortzen da. Interes horiek interes-gatazka sor dezakete, etorkizunean erantzukizun ofizial jakin batzuk bere gain hartu behar izanez gero.
- Benetako interes-gatazka: enplegatu publiko baten betebeharrak publikoaren eta interes pribatuen arteko gatazka dakar, edo enplegatu publikoak interes personalak ditu, eta interes horiek eragin bidegabea izan dezakete bere betebeharrak eta erantzukizun ofizialetan. Onuradun baten kasuan, gatazka bat sortuko litzateke funtsen laguntza eskatzean hartutako betebeharrak eta interes pribatuen artean, behar ez bezala eragin baitezakete betebeharrak horiek betetzean.

Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2021eko otsailaren 12ko 2021/241 (EB) Erregelamenduak, Berreskuratze eta Erresilientzia Mekanismoa ezartzen duenak, ezartzen du estatu kideek neurri egokiak aplikatu behar dituztela Batasunaren finantza-interesak babesteko eta zaintzeko funtsen erabilera, Berreskuratze eta Erresilientzia Mekanismoak finantzatutako neurriei dagokienez, bat datorrela Batasuneko eta

estatuko zuzenbide aplikagarriarekin, bereziki iruzurra, ustelkeria eta interes-gatazka prebenitu, detektatu eta zuzentzeari dagokionez.

Bestalde, irailaren 29ko HFP/1030/2021 Aginduak, Berreskuratze, Eraldaketa eta Erresilientzia Planaren kudeaketa-sistema eratzen duenak, 6. artikuluan iruzurra, ustelkeria eta interes-gatazka prebenitzeko, detektatzeko eta zuzentzeko mekanismoak indartzeari ekiten dionean, ezartzen du nahitaezkoa dela prozedura bat izatea interes-gatazkari aurre egiteko eta Interes Gatazkarik Ezaren Deklarazioa (IGEA) betetzea Berreskuratze, Eraldaketa eta Erresilientzia Plana betearazteko prozeduretan. Aurreko arauetan xedatutakoa aplikatuz, dokumentu hau egin da interes-gatazkako egoerak saihesteko hartu beharreko neurriak zehazteko, eta, halakorik gertatuz gero, hauteman eta kudeatzeko.

Espainiako araudiak berak interes-gatazkek eragiten dituzten zenbait egoera arautu ditu, hala nola:

1. Sektore Publikoko Kontratuen azaroaren 8ko 9/2017 Legearen 64., 71. edo 336. artikulua.
2. Dirulaguntzei buruzko azaroaren 17ko 38/2003 Lege Orokorraren 8. eta 13. artikulua.

Baliteke prebentzio-neurriak hartzea nahikoa ez izatea, eta, beraz, interes-gatazka nola detektatu zehaztu behar da. Deklarazioa bera (IGEA) ez litzateke nahikoa izango, eragindako pertsonen inguruabarrak aldatu egin baitaitezke prozeduran zehar.

- A. Interes-gatazkek eragindako pertsona bakoitzeko hierarkian gorago dagoenari jakinaraztea (Finantza Erregelamenduaren 61. artikulua). BEEParen betearazteko prozedura batean parte hartzen duen langile bat inplikatzeko duen interes-gatazka bat sortzeko arriskua dagoenean, pertsona horrek hierarkian gorago dagoen pertsonari igorriko dio gaia. Kontratazio-prozedura batean edo laguntzak emateko prozedura batean [edo beste edozeinetan] interes-gatazkarik dagoela jakiten duten pertsonak edo erakundeek berehala jakinarazi beharko diote kontratazio-organoari edo laguntza ematen duen organoari.
- B. Hasierako deklarazioa aurkeztu ondoren interes-gatazkako egoera bat sortzen bada, deklarazio horren berri izan bezain laster deklaratu beharko da, prozeduran jarduteari uko egin beharko zaio eta kasua hierarkian gorago dagoenari igorri beharko zaio (horrek ez du esan nahi nahitaez hasierako deklarazioa faltsua denik). A) eta B) letretan deskribatutako kasu guztietan, eragindako pertsonak edo balizko interes-gatazkaren berri duenak haren nagusi hierarkikoari igorriko dio, eta hark gertakariak aztertu beharko ditu inplikaturako pertsonarekin, egoera argitzeko, eta idatziz baieztatuko du interes-gatazkarik dagoela uste bada. Hala bada, dagozkion neurriak hartu beharko ditu, eta, hala badagokio, ukitutako pertsonari prozeduratik abstenitzeko eskatu beharko dio, edo, beharrezkoa bada, dagozkion enplegatu publikoa prozeduratik aldentu beharko du, haren errekusazioaren bidez. Hierarkian gorago dagoen organoari jakinarazi bazaio parte-hartzaileek ahaleginak egin dituztela erabakiak hartzeko prozesuan edo

informazio konfidentziala lortzeko prozesuan behar ez bezala eragiteko, eta hori egiaztatzen duen dokumentazioa badago, egoera horren berri emango zaio kontratazio-organoari edo laguntza ematen duenari, indarrean dagoen araudiaren arabera hartu beharreko neurriak har ditzan.

- C. Interes-gatazka detektatu bada haren ondorioak sortu ondoren, jarraitu beharreko prozedura: balizko iruzurren kasuetarako aurreikusitako prozedura aplikatuko da. Gertatutako egitateak dokumentatuko dira, eta kudeaketa kontrolatzeko funtzioak dituen unitateari jakinaraziko zaio egoera, objektiboki balora dezan eta neurri egokiak har ditzan. Hala badagokio, gertakarien eta hartutako neurrien berri emango zaio erakunde erabakitzaileari edo jarduketak egitea agindu dion erakunde betearazleari. Kasu horretan, azken horrek emango dio horren berri erakunde erabakitzaileari, eta hark gaiaren berri emango dio agintaritza arduradunari. Agintaritza arduradunak egokitzen jotzen duen informazio gehigarria eskatu ahal izango du, Kontrol Agintaritzari jarraipena egiteko eta jakinarazteko.

VIII. eranskina: Estatu-laguntzen araubidearen bateragarritasun-testa eta finantzaketa bikoitza saihestea

Estatu-laguntzak

Galdera	Betetze-maila			
	4	3	2	1
1. Aplikatzen al da prozedurarik eremu horretan eman beharreko laguntzak aldeztu aurretik jakinarazi/komunikatu beharra baloratzeko eta, hala bada, dagokion aldeztu aurreko jakinarazpena egiteko, Estatu Laguntzei buruzko Europako Erkidegoko araudia errespetatzen dela bermatzeko? (Horretarako, egiaztapen-zerrenda edo check-list eredu bat ematen da).				
2. Lan hori egiteko giza baliabide espezifikokoak al daude?				
3. Ez al dago arrisku-aurrekaririk Estatu Laguntzei buruzko araudia betetzeari dagokionez?				
4. Egiaztatu al da betearazpen-maila guztiek Estatu Laguntzen araudia errespetatzen dutela?				
Puntu guztizko partziala.				
Puntuak guztira.				
Gehieneko puntuak.		16		
Puntu erlatiboak (guztizko puntuak/gehieneko puntuak).				

Oharra: 4 betetze maximoren baliokidea da, 1 gutxieneko baliokidea.

Finantzaketa bikoitza

Galdera	Betetze-maila			
	4	3	2	1
1. Aplikatzen al da prozedurarik zure kudeaketa-eremuan BEEPa gauzatzeko finantzaketa bikoitzik dagoen baloratzeko? (Horretarako, egiaztapen-zerrenda edo check-list eredu bat ematen da).				
2. Lan hori egiteko giza baliabide espezifikokoak al daude?				
3. Ez al dago aurretiko gorabeherarik finantzaketa bikoitzari dagokionez (MRRren edo beste edozein europar funtsaren esparruan)?				
4. Egiaztatu al da egikaritze-maila guztietan finantzaketa bikoitza egon ote daitekeen aztertu dela?				
Puntu guztizko partziala.				
Puntuak guztira.				
. Gehieneko puntuak.		16		
Puntu erlatiboak (guztizko puntuak/gehieneko puntuak).				

Oharra: 4 betetze maximoren baliokidea da, 1 gutxieneko baliokidea.

Kudeatzaileentzako

erreferentzia:

Estatu-laguntzen arloko Europako araudia betetzen dela ziurtatzeko eta Berreskuratze eta Erresilientzia Mekanismoan araututako nahitaezko txostenak eta kudeaketa-adierazpenak egiten laguntzeko, Finantza Erregelamenduak honako erreferentzia hau ematen du:

Checklist - Estatuko laguntzak eta finantzaketa bikoitza	BAI	EZ
1. Estatuaren laguntza bat al da, 107.1 EBFT ² ? (Baldintza guzti hauek bete behar dira). a. Laguntza Estatuak edo estatu-funtsek ematea, edozein modutan. Administrazio publiko guztiak sartzen direla ulertzen da. b. Laguntzak lehia faltsutzea edo faltsutzeko mehatxua egitea. c. Laguntzak enpresa edo ekoizpen jakin batzuei mesede egitea.		X
Bigarren galderan "BAI" markatu baduzu bakarrik jarraitu hurrengo galderarekin		
2. Minimis erregimena aplikatzen al zaio laguntzari?		
Bigarren galderan "BAI" markatu baduzu jarraitu 6. galderarekin.		
3 Estatu-laguntza bateragarritzat jotzen al da Batzordearen 2014ko ekainaren 17ko 651/2014 (EB) Erregelamenduaren arabera (erregelamendu horren bidez, zenbait laguntza-kategoria barne-merkatuarekin bateragarritzat jotzen dira) edo legez ezarritako beste salbuespen batzuen arabera?		
Hirugarren galderan "Bai" markatu baduzu, jarraitu 5. eta 6. galderekin.		
4. Estatuaren laguntza Europako Batzordeari jakinarazi al zaio, betearazi aurretik, EBFTren 108.3 artikulua arabera?		
Bigarren eta hirugarren galderetan "Ez" markatu baduzu, 4. galderan "Bai" erantzun behar duzu.		
5. Aurretiazko jakinarazpenetik salbuetsita dagoen estatu-laguntza a posteriori jakinarazi al zaio Europako Batzordeari arauzko epean?		
Hirugarren galderan "Bai" markatu baduzu, 5. galderari "Bai" erantzun behar diozu.		
6. Estatuaren laguntza Dirulaguntzen Datu-base Nazionalean sartu al da?		
Aurreko galderetako edozeini "Bai" markatu badiozu, 6. galderari "Bai" erantzun behar diozu.		

² Batzordearen 2016/C 262/01 jakinarazpena, estatu-laguntzaren kontzeptuari buruzkoa, EBFTren 107. artikulua 1. apartatuan xedatutakoaren arabera.

³Batzordearen 1407/2013 (EB) Erregelamendua, 2013ko abenduaren 18koa, EBFTren 107. eta 108. artikulua minimis laguntzei aplikatzeari buruzkoa; Batzordearen 1408/2013 (EB) Erregelamendua, 2013ko abenduaren 18koa, EBFTren 107. eta 108. artikulua nekazaritza-sektoreko minimis laguntzei aplikatzeari buruzkoa; Batzordearen 717/2014 (EB) Erregelamendua, 2014ko ekainaren 27koa, Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuaren 107. eta 108. artikulua arrantzaren eta akuikulturaren sektoreko minimis laguntzei aplikatzeari buruzkoa; Batzordearen 360/2012 (EB) Erregelamendua, 2012ko apirilaren 25ekoa, EBFTren 107. eta 108. artikulua minimis laguntzei aplikatzeari buruzkoa Kasu horretan, erregelamenduetan ezarritako betebeharrak guztiak bete behar dira, eta arreta berezia jarri behar da minimis laguntzat hartzeko ezarritako atalaseak ez gaitzeko.

⁴Batzordearen 702/2014 (EB) Erregelamendua, 2014ko ekainaren 25ekoa, nekazaritza- eta basogintza-sektoreetan eta landa-eremuetan barne-merkatuarekin bateragarriak diren zenbait laguntza-kategoria deklaritzen dituen, Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuaren 107. eta 108. artikulua aplikatuz; Batzordearen 1388/2014 (EB) Erregelamendua, 2014ko abenduaren 16koa, arrantzako eta akuikulturako produktuak ekoizten, eraldatzen eta merkaturatzen diharduten enpresentzako laguntzen zenbait kategoria barne-merkatuarekin bateragarriak deklaritzen dituen, Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuaren 107. eta 108. artikulua aplikatuz.

IX. eranskina: Kalte esanguratsurik ez eragiteko printzipioaren autoebaluazioa- DNSH

Jarduketa/eragiketa	<i>BEEPeK finantzaturako azpi-proiektuari lotutako jarduketaren edo eragiketaren izenburua</i>
Organo kudeatzailea	Mutrikuko Udala
Data	<i>uuuu/hh/ee</i>

Jarduketaren/eragiketaren deskribapena

BEEPeK finantzaturako azpi proiektuari lotutako jarduketak edo eragiketak

"Kalte esanguratsurik ez eragiteko" printzipioaren autoebaluazio-zerrenda (DNSH)

1. zatia: Kudeaketa Organoak sei ingurumen-helburuak iragazi behar ditu, ebaluazio substantiboa behar dutenak identifikatzeko. Adierazi, neurrirako/proiekturako/azpi proiekturako, Erregelamenduaren 17. artikulua definitutakoaren arabera eta taxonomia kontuan hartuta («Kalte nabarmena ingurumen-helburuetan»), ingurumen-helburu hauetatik zeinek behar duten ebaluazio substantiboa, neurriaren/proiektuaren/azpi proiektuaren «DNSH printzipioaren» arabera:

Adierazi helburu hauetatik zein DNSH printzipioaren arabera ebaluazio substantiboa behar dute.	Bai	Ez	“Ez” aukeratu baduzu, azaldu zergatiak
Klima-aldaketa arintzea (1)			
Klima-aldaketara egokitzea (2)			
Baliabideen erabilera eta babes iraunkorra hidrikoak eta itsasokoak (3)			
Ekonomia zirkularra, prebentzioak eta hondakinak birziklatzea (4)			
Atmosfera, ura edo lurzoruen kutsaduraren prebentzioa eta kontrola (5)			
Biodibertsitatea eta ekosistemak (6)			

(1) Jarduera batek kalte nabarmena eragiten dio klima-aldaketa arintzeari, berotegi-efektuko gas (BEG) ugari isurtzen baditu.

(2) Jarduera batek kalte esanguratsua eragiten dio klima-aldaketara egokitzeari, baldin eta egungo eta etorkizuneko klima-baldintzek pertsonengan, naturan edo aktiboengan dituzten ondorio kaltegarriak areagotzen baditu.

(3) Jarduera batek kalte esanguratsua eragiten dio ur-baliabideen eta itsas baliabideen erabilera eta babes jasangarriari, baldin eta kalte egiten badiu ur-masen egoera onari edo potentzial ekologiko onari (lurrazalekoak eta lurpekoak barne) eta itsas uren egoera ekologiko onari.

(4) Jarduera batek ekonomia zirkularrean kalte nabarmena eragiten duela joko da, hondakinen prebentzioa eta birziklatzea barne, baldin eta materialen erabilera edo baliabide naturalen zuzeneko edo zeharkako erabilera eraginkortasunik eza handiak sortzen baditu; hondakinen sorrera, errausketa edo deuseztapena nabarmen areagotzen badu; edo hondakinak epe luzera ezabatzeak ingurumenari kalte esanguratsua eta epe luzera eragin badiezaioke.

(5) Jarduera batek kalte esanguratsua eragiten dio kutsaduraren prebentzioari eta kontrolari, atmosferara, uretara edo lurzorura isurtzen diren kutsatzaileen kopurua nabarmen handitzen denean.

(6) Jarduera batek kalte esanguratsua eragiten dio biodibertsitatearen eta ekosistemen babesari eta leheneratzeari, neurri handi batean ekosistemen baldintza onen eta erresilientziaren kalterako denean, edo habitaten eta espezieen kontserbazio-egoeraren kalterako denean, bereziki Batasunarentzat interesgarriak direnena.

2. zatia: Kudeaketa Organoek ebaluazio substantiboa egin behar du, hala eskatzen duten ingurumen-helburuen “DNSH printzipioaren” arabera.

Neurri/proiektu/azpi proiektu bakoitzerako, erantzun galdera hauei, 1. Zatian ebaluazio substantiboa behar dutela adierazi duzun ingurumen-helburuetarako:

Galderak	Ez	Justifikazio substantiboa
Klima aldaketa arintzera: Espero al da neurriak berotegi-efektu gas asko isurtzea?		
Klima aldaketara egokitzea: Espero al da neurriak egungo eta etorkizuneko klima-baldintzek pertsonengan, naturan edo aktiboengan dituzten ondorio kaltegarriak areagotzea?		
Baliabideen erabilera eta babes iraunkorra hidrikoak eta itsasokoak. Espero al da neurri kaltegarriak izatea (i) egoera ona edo ur-masen potentzial ekologikoa, azalekoak eta lurpekoak; edo (ii) uren ingurumen-egoera onerako?		
Ekonomia zirkular baterako trantsizioa, hondakinen prebentzioa eta birziklatzea: espero al da neurria (i) belaunaldiaren handitzea, hondakinak erraustea edo ezabatzea, hondakin arriskutsu ez-birziklagarrien errausketa; edo (ii) zuzeneko erabileran eraginkortasunik eza handiak sortzea edo baliabide naturalen zeharkakoa, bizi zikloaren faseak, neurri egokiak; edo (iii) epe luzerako kalte esanguratsua eragiten duena ingurumenarentzat, ekonomiari dagokionez zirkularra?		
Kutsaduraren prebentzioa eta kontrola: espero al da neurri horren ondorioz, kutsatzaileak atmosfera isurtzea, ura edo lurzorura?		
Biodibertsitatea eta ekosistemen protekzioa eta berreskuratzea: espero al da neurriak (i)neurri handi batean onenen kalterako joatea ekosistemen baldintzak eta erresilientzia; edo (ii) habitaten eta espezieen kontserbazio-egoeraren kalterako bada?		